

Sisäasiainministeriön lainsäädäntöhankkeet

huhtikuu 2010

Hallinto

SISÄASIAINMINISTERIÖN JULKAISUJA 11/2010

SISÄASIAINMINISTERIÖ
Hallinto

Sisäasiainministeriön lainsäädäntöhankkeet

huhtikuu 2010

Helsinki 2010

Sisäasiainministeriö
Monistamo
Helsinki 2010

ISSN 1236-2840
ISBN 978-952-491-569-4 (nid.)
ISBN 978-952-491-570-0 (PDF)

Tekijät (toimielimestä, toimielimen nimi, puheenjohtaja, sihteeri) Sisäasiainministeriö	Julkaisun laji		
	Toimeksiantaja Sisäasiainministeriö		
	Toimielimen asettamispäivä		
Julkaisun nimi Sisäasiainministeriön lainsäädäntöhankkeet, huhtikuu 2010			
Julkaisun osat			
Tiivistelmä Sisäasiainministeriö julkaisee kaksi kertaa vuodessa katsauksen ministeriön lainsäädäntöhankkeista. Katsaukseen sisältyvät myös EU-säädöshankkeet, joissa sisäasiainministeriö on valmisteluvastuussa. Katsaus perustuu tilanteeseen 15.4.2010.			
Avainsanat (asiasanat) lainvalmistelu, hankkeet			
Muut tiedot Sähköisen julkaisun ISBN 978-952-491-570-0 (PDF), osoite www.intermin.fi/julkaisut			
Sarjan nimi ja numero Sisäasiainministeriön julkaisut 11/2010	ISSN 1236-2840	ISBN 978-952-491-569-4	
Kokonaissivumäärä 67	Kieli suomi	Hinta 25 € +alv.	Luottamuksellisuus julkinen
Jakaja Sisäasiainministeriö	Kustantaja/julkaisija Sisäasiainministeriö		

Författare (uppgifter om organet: organets namn, ordförande, sekreterare) Inrikesministeriet	Typ av publikation		
	Uppdragsgivare Inrikesministeriet		
	Datum för tillsättandet av organet		
Publikation (även den finska titeln) Inrikesministeriets lagberedningsprojekt, april 2010			
Publikationens delar			
Referat Inrikesministeriet publicerar två gånger om året en översikt över ministeriets lagberedningsprojekt. I översikten ingår även de EU-rättsaktsprojekt där inrikesministeriet är beredningsansvarig. Översikten är baserad på läget den 15 april 2010.			
Nyckelord lagberedning, projekt			
Övriga uppgifter Elektronisk version, ISBN 978-952-491-570-0 (PDF), www.intermin.fi/publikationer			
Seriens namn och nummer Inrikesministeriets publikation 11/2010	ISSN 1236-2840	ISBN 978-952-491-569-4	
Sidoantal 67	Språk finska	Pris 25 € +alv.	Sekretessgrad offentlig
Distribution Inrikesministeriet	Förläggare/utgivare Inrikesministeriet		

ESIPUHE

Sisäasiainministeriö laatii kaksi kertaa vuodessa katsauksen hallinnonalan lainsäädäntöhankkeista. Katsaukseen sisältyy tietoja kansallisen lainsäädännön, EU-lainsäädännön ja kansainvälisten sopimusten valmistelusta. Katsauksessa on tietoja sekä käynnissä olevista että lähiaikoina käynnistyvistä hankkeista. Lisäksi katsauksessa on tietoja eduskunnalle annettavista selonteista ja selvityksistä.

Lakien ja asetusten valmistelua seurataan katsauksessa siihen saakka, kunnes laki on vahvistettu tai asetus on annettu. Tämä katsaus perustuu tilanteeseen **15.4.2010**.

Katsauksen verkkoversio julkaistaan sisäasiainministeriön internet-sivuilla (www.intermin.fi), joilla on myös ajantasaisia tietoja yksittäisten hankkeiden etenemisestä ja hankkeisiin liittyviä asiakirjoja. Verkkosivujen kautta voi lisäksi tilata omaan sähköpostiinsa hanketiedotteita säädöshankkeiden etenemisestä. Lisätietoja hankkeista on myös valtioneuvoston hankerekisterissä (www.hare.vn.fi).

Katsauksesta antaa lisätietoja hallitusneuvos Päivi Pekkarinen, puh. 071 878 8282.

Sisällys

I KÄYNNISSÄ OLEVAT SÄÄDÖSHANKKEET	12
1. KANSALLISET SÄÄDÖSHANKKEET	12
POLIISIOSASTO	12
Aselainsäädännön ja eräiden siihen liittyvien säädösten uudistamista koskeva hanke	12
Arpajaislain uudistamista koskeva hanke	13
Henkilötietojen käsittelystä poliisitoimissa annetun lain muuttaminen ..	13
HE poliisilain täydennyspoliisia koskevan 42 §:n muuttamisesta ..	14
Poliisin erityistoimintayksikön kansallisen ja kansainvälisen	15
toiminta- valmiuden kehittäminen	15
Esitutkinta-, poliisi- ja pakkokeinolain uudistamistoimikunta/jatkovalmistelu	15
Yksityisen turvallisuusalan lainsäädännön kokonaisuudistus.....	16
Poliisin tiedonsaantia viranomaisilta selvittävä työryhmä.....	17
Europol-laki.....	17
EU:n neuvoston päätöksen 2008/615/YOS rajat ylittävän yhteistyön tehostamisesta erityisesti terrorismin ja rajat ylittävän rikollisuuden torjumiseksi kansallinen voimaan saattaminen	18
PELASTUSOSASTO	19
Pelastuslain uudistamishanke	19
Hätäkeskuslainsäädännön uudistamishanke.....	20
Valtioneuvoston asetus Hätäkeskuslaitoksesta	21
Sisäasiainministeriön asetus Hätäkeskuslaitoksen maksullisista suoritteista	21
Valtioneuvoston asetus tehdasvalmisteisten tulisijojen paloturvallisuudesta	22
Sisäasiainministeriön asetus palosuojelurahaston työjärjestyksestä	22
Sisäasiainministeriön asetus pelastusautoista annetun sisäasiainministeriön asetuksen muuttamisesta	22
Norjan, Ruotsin, Suomen ja Venäjän välillä hätätilanteiden ehkäisemisestä, niihin varautumisesta ja pelastustoimintaa koskevasta yhteistyöstä Barentsin euroarktisella alueella allekirjoitetun sopimuksen voimaan saattaminen	23
RAJAVARTIO-OSASTO	23
Rajavartiointia koskevan lainsäädännön sekä eräiden siihen liittyvien lakien muuttaminen.....	23
Rajavartiolaitoksen hallintorakenteen uudistaminen	24
Sisäasiainministeriön asetus Rajavartiolaitoksen hallitsemaa tilaa tai aluetta koskevista liikkumisrajoituksista ja -kielloista.....	25
MAAHANMUUTTO-OSASTO	25
Unionin kansalaisen perheenjäsenen vapaa liikkuvuus	25
Työntekijän oleskelulupajärjestelmän kehittäminen	26
Kansalaisuuslain uudistaminen	26

Turvapaikkapolitiikkaa koskevan selvityksen mukaiset ulkomaalaislain muutokset	27
Suomen ja Sveitsin välinen takaisinottosopimus	27
HE laiksi kotouttamisesta ja turvapaikanhakijoiden vastaanottamisesta annetun lain 3 ja 19 c §:n muuttamisesta	28
Biometristen tunnisteiden käyttöönotto oleskeluluvissa.....	28
Kansalaisuutta koskeva pohjoismainen yleissopimus	29
Kotouttamislain kokonaisuudistushanke.....	29
Turvapaikanhakijoiden vastaanottoa koskeva laki	30
Paluudirektiivin kansallinen täytäntöönpano	31
Inkerinsuomalaisia koskevien ulkomaalaislain säännösten muutokset	32
Erityisosaajadirektiivin kansallinen täytäntöönpano	32
KANSAINVÄLISTEN ASIOIDEN YKSIKKÖ.....	33
Kriisinhallintaan osallistuvan siviilihenkilöstön palvelussuhteen ehtoista annetun sisäasiainministeriön asetuksen muuttaminen.....	33
2. EU-SÄÄDÖSHANKKEET.....	35
PELASTUSOSASTO	35
Ehdotus neuvoston päätökseksi EU:n kriittistä infrastruktuuria koskevaksi varoitus- ja informaatiojärjestelmäksi	35
RAJAVARTIO-OSASTO.....	36
Maahanmuuttoalan yhteishenkilöverkoston perustamisesta annetun asetuksen muuttaminen.....	36
Euroopan unionin jäsenvaltioiden operatiivisesta ulkorajayhteistyöstä huolehtivan viraston (Frontex) perustamisesta annetun neuvoston asetuksen muuttaminen.....	36
MAAHANMUUTTO-OSASTO	37
Puitedirektiivi	37
Vastaanottodirektiivi, muutosehdotus	38
Vastuunmäärittämisasetus (Dublin II), muutosehdotus.....	39
Eurodac -asetus, muutosehdotus	39
Asetus Euroopan turvapaikka-asioiden tukiviraston perustamisesta	40
D-viisumit	41
Euroopan parlamentin ja neuvoston päätös Euroopan pakolaisrahaston perustamisesta, muutosehdotus	42
Määritelmädirektiivi, muutosehdotus	42
Turvapaikkamenettelydirektiivi, muutosehdotus	43
MINISTERIÖN KANSAINVÄLISTEN ASIOIDEN YKSIKKÖ.....	44
EU:n tietohallintoviraston perustamista koskeva asetus ja päätös ..	44
3. KANSAINVÄLISET SOPIMUKSET.....	45
PELASTUSOSASTO	45
Suomen ja Viron välisen yhteistyötä pelastuspalvelussa koskevan sopimuksen saattaminen ajan tasalle	45

MAAHANMUUTTO-OSASTO	45
Suomen ja Uuden-Seelannin välinen järjestely koskien maiden välistä työlomajärjestelmää; järjestelyä koskevan sopimuksen muuttaminen	45
4. ERÄITÄ MUIDEN MINISTERIÖIDEN SÄÄDÖSHANKKEITA.....	47
Hallinnon turvallisuusverkon hallintomallin ja lainsäädännön kehittäminen	47
Talousrikosten ja harmaan talouden torjuntaan liittyvän viranomaisyhteistyön kehittämiseen tarvittavat lainsäädäntömuutokset	47
Tutkintavankeuslakia koskevan lainsäädännön kehittäminen.....	48
Yhdenvertaisuuslainsäädännön kokonaisuudistus.....	49
Direktiivi yhdenvertaisen kohtelun periaatteen täytäntöönpanosta.	49
Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus yhteisön viisumisäännöksi (viisumiasetus).....	50
II LÄHIAIKOINA KÄYNNISTYVÄT HANKKEET	51
1. KANSALLISET SÄÄDÖSHANKKEET	51
POLIISIOSASTO	51
Identiteettiohjelmaan liittyvä lainsäädäntöhanke	51
PELASTUSOSASTO	52
Valtioneuvoston asetus paloilmoittimista ja automaattisista sammutuslaitteistoista	52
Valtioneuvoston asetus väestönsuojan laitteista ja varusteista	52
MAAHANMUUTTO-OSASTO	53
Työnantajasanktiodirektiivin kansallinen täytäntöönpano.....	53
KANSAINVÄLISTEN ASIOIDEN YKSIKKÖ.....	54
Suomen tasavallan hallituksen ja Amerikan yhdysvaltojen hallituksen välinen sopimus yhteistyön tehostamisesta rikollisuuden estämiseksi ja torjumiseksi; sopimuksen hyväksyminen ja voimaansaattaminen ..	54
2. EU-SÄÄDÖSHANKKEET	55
POLIISIOSASTO	55
Neuvoston puitepäätös/direktiivi lentomatikustajarekisterin tietojen (PNR-tietojen) käyttämisestä lainvalvontaan.....	55
Ammattimaiset eurorahan maantiekuljetukset jäsenvaltioiden rajojen yli euroalueella	56
RAJAVARTIO-OSASTO.....	56
Eurooppalaisen rajanylitysrekisterin (entry/exit) luominen.....	56
Luotettavien matkustajien ohjelmaa koskeva asetus (Registered Travellers Programme).....	57
Schengenin rajasäännösten muutokset	57

MAAHANMUUTTO-OSASTO	58
Kausityöntekijöitä koskeva direktiivi	58
Yritysten sisällä siirtyviä henkilöitä sekä palkallisia harjoittelijoita koskeva direktiivi	58
 KANSAINVÄLISTEN ASIOIDEN YKSIKKÖ	59
Arviointiasetus ja päätös	59
Eurodac-asetus, muutosehdotus	60
Eurodac-lainvalvontapäätös	60
 3. KANSAINVÄLISET SOPIMUKSET	62
 PELASTUSOSASTO	62
Tanskan, Suomen, Norjan ja Ruotsin välillä valtakunnanrajojen yli ulottuvasta yhteistyöstä onnettomuustapauksissa ihmisiin, omaisuuteen tai ympäristöön kohdistuvien vahinkojen estämiseksi ja rajoittamiseksi 20.1.1989 allekirjoitetun sopimuksen (SopS 20-21/1992) saattaminen ajan tasalle	62
 III VUOSINA 2011-2014 KÄYNNISTYVIÄ HANKKEITA	63
 KANSALLISET SÄÄDÖSHANKKEET	63
 POLIISIOSASTO	63
Neuvoston säädöksen, puitepäätös/Lissabonin sopimuksen mukainen instrumentti, lentomatkustajarekisterin tietojen (PNR- tietojen) käyttämisestä lainvalvontaan, kansallinen täytäntöönpano	63
 PELASTUSOSASTO	63
Pelastustoimen laitteista annetun lain uudistaminen	63
 RAJAVARTIO-OSASTO	64
Rajavartiolainsäädännön vuoden 2005 kokonaisuudistuksen täytäntöönpanoa koskevan arvioinnin II vaihe	64
 MAAHANMUUTTO-OSASTO	64
Maastapoistamispäätösten täytäntöönpanokelpoisuutta koskevien ulkomaalaislain säännösten selkiyttäminen	64
Ulkomaalaislain tarkistaminen suhteessa Schengenin rajasäännöstöön	64
Maahanmuuttoon liittyvien rekisterisäännösten tarkistaminen	65
Puitedirektiivin kansallinen täytäntöönpano	65
Vastaanottodirektiivin muutoksen kansallinen täytäntöönpano	66
Määritelmädirektiivin muutoksen kansallinen täytäntöönpano	66
Turvapaikkamenettelydirektiivin muutoksen kansallinen täytäntöönpano	66

IV EDUSKUNNALLE 2010-2014 ANNETTAVAT SELONTEOT JA SELVITYKSET	67
Kotouttaminen	67
Hätäkeskusuudistus.....	67
Poliisin hallintolakiuudistus, Pora II.....	67

I KÄYNNISSÄ OLEVAT SÄÄDÖSHANKKEET

1. KANSALLISET SÄÄDÖSHANKKEET

POLIISIOSASTO

Aselainsäädännön ja eräiden siihen liittyvien säädösten uudistamista koskeva hanke (Hankerekisterinumero SM109:00/2008)

Tavoite:

Hankkeen tavoitteena on ensimmäisessä vaiheessa valmistella käsiaseiden luvansaannin edellytysten tiukentamisen, luvanhakijoiden ja -haltijoiden terveydentilan valvonnan tehostamisen, YK:n tuliasepöytäkirjan kansallisen voimaansaattamisen sekä asedirektiivin muuttamisesta annetun direktiivin edellyttämät muutokset ampuma-aselainsäädäntöön. Hanke toteuttaisi myös kansallisten tarpeiden mahdollisesti edellyttämät ampuma-aselainsäädännön ja vaarallisia esineitä koskevan lainsäädännön muutokset.

Organisointi:

Neljä työryhmää ja ohjausryhmä.
Vastuuvalmistelija poliisiosastolta, useita jäseniä työ- ja ohjausryhmissä.

Aikataulu:

29.9.2008-28.2.2011.
Hallituksen esitys (HE 106/2009) eduskunnalle laiksi ampuma-aselain ja eräiden siihen liittyvien lakien muuttamisesta sekä kansainvälisen järjestäytyneen rikollisuuden vastaisen Yhdistyneiden Kansakuntien yleissopimuksen ampuma-aseiden, niiden osien ja komponenttien sekä ampumatarvikkeiden laittoman valmistuksen ja kaupan torjumista koskevan lisäpöytäkirjan hyväksymisestä ja laiksi lisäpöytäkirjan lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta on annettu eduskunnalle 26.6.2009. Asettamispäätöksen mukaan muita ehdotuksia koskevat hallituksen esitykset tulee antaa eduskunnalle viimeistään syysistuntokaudella 2010. Toisen vaiheen ehdotukset sisältävän hallituksen esityksen valmisteluaikataulu on riippuvainen eduskunnan kannanotoista ensimmäiseen vaiheeseen sekä ensimmäisen vaiheen eduskuntakäsittelyn aikataulusta.

Suhde hallitusohjelmaan: ei

Suhde talousarvioon: ei

Liittyykö muiden osastojen toimialaan: ei

Yhteyshenkilö: Projektipäällikkö Mika Lehtonen, puh. 071 878 1843

Arpajaislain uudistamista koskeva hanke (SM064:00/2007)

Tavoite:

Annetaan ensimmäisessä vaiheessa ehdotukset Rahapelifoorumin linjauksiin liittyvistä säädösesityksistä.

Annetaan toisessa vaiheessa ehdotukset rahapelien toimeenpanoa koskevan yksinoikeusjärjestelmän perusteisiin, rahapelitoimintaan ja laajemminkin arpajaisiin liittyvän valvonnan organisointiin ja resursointiin sekä rahapelien toimeenpanoon kytkeytyvän sosiaalisen vastuun toteuttamiseen liittyvistä säädösesityksistä.

Organisointi:

Ohjausryhmä ja työryhmä.

Ohjausryhmän yksi jäsen, ohjausryhmän sihteeri/työryhmän puheenjohtaja ja työryhmän varapuheenjohtaja sisäasiainministeriöstä.

Aikataulu:

Hankkeen määräaika 30.11.2007-31.3.2009.

Ensimmäisen vaiheen ehdotukset sisältävät hallituksen esitykset (HE 96/2008 ja HE 212/2008) ovat eduskunnan käsiteltävinä. Kaavailtu voimaantulo mahdollisimman pian, kuitenkin aikaisintaan kolmen kuukauden kuluttua hyväksymisestä ja vahvistamisesta. Rahapelien ikärajaan liittyvien säännösten voimaantulolle rahanautomaattien käytettävänä pitämisen osalta noin vuoden mittainen siirtymäaika.

Toisen vaiheen ehdotukset sisältävä hankkeen loppuraportti on ollut lausuntokierroksella 28.4.-31.5.2009. Toisen vaiheen ehdotukset sisältävän hallituksen esityksen antamisaikataulu on riippuvainen ensimmäisen vaiheen ehdotusten eduskuntakäsittelyn aikataulusta. Kaavailtu voimaantulo rahapeliyhteisöjen nykyisen toimilupakauden päättyessä eli 1.1.2012 lukien.

Suhde hallitusohjelmaan: Hallitusohjelman kohdat 4 ja 5.6.

Suhde talousarvioon: ei

Liittyykö muiden osastojen toimialaan: Poliisiosaston hanke. Ei liity muiden osastojen toimialaan.

Yhteyshenkilö: Lainsäädäntöjohtaja Kimmo Hakonen, puh. 071 878 8280.

Henkilötietojen käsittelystä poliisitoimessa annetun lain muuttaminen (SM029:00/2006)

Tavoite:

Tarkistetaan henkilötietojen käsittelystä poliisitoimessa annettua lakia ottaen huomioon kansallisessa soveltamisessa ilmitulleet epäkohdat, lain voimaantulon jälkeen tapahtuneet lainsäädäntömuutokset sekä kansainvälinen kehitys. Kansainvälisen kehityksen osalta tulee ottaa huomioon muun muassa YK:n

tuliasepöytäkirjan vaatimat muutokset, SIS II-järjestelmän käyttöönotto ja EU:n lainsäädännössä tapahtuvat tietosuojaa ja tietojen saatavuutta koskevat muutokset sekä Suomen liittyminen nk. Prümin sopimukseen.

Esityksessä ehdotetaan lukuisia yksittäisiä muutoksia henkilötietojen käsittelystä poliisitoimessa annettuun lakiin ja henkilötietojen käsittelystä rajavartiolaitoksessa annettuun lakiin sekä täsmennyksiä viranomaisten toiminnan julkisuudesta annettuun lakiin ja Euroopan unionin jäsenvaltioiden lainvalvontaviranomaisten välisen tietojen ja tiedustelutietojen vaihdon yksinkertaistamisesta tehdyn neuvoston puitepäätöksen lainsäädännön alaan kuuluvien säännösten kansallisesta täytäntöönpanosta ja puitepäätöksen soveltamisesta annettuun lakiin. Muutokset liittyvät pääasiassa kansainväliseen tietojenvaihtoon, kansallisen valvontatietojärjestelmän perustamiseen ja poliisin rekistereissä olevien tietojen keskinäisen yhteensovittamisen parantamiseen sekä majoitustietojen tallettamiseen. Myös tietojen poistamista koskevia säännöksiä selkeytettäisiin.

Organisointi:

Työryhmä, vastuuvalmisteliija poliisiosastolta

Aikataulu:

Hanke on asetettu 18.5.2006. Hallituksen esitys annetaan eduskunnalle kevätestuntokaudella 2010.

Suhde hallitusohjelmaan: ei

Suhde talousarvioon: ei

Liittyykö muiden osastojen toimialaan: Rajavartio-osasto

Yhteyshenkilö: Poliisiylitarkastaja Keijo Suuripää, puh. 071 878 8567

HE poliisilain täydennyspoliisia koskevan 42 §:n muuttamisesta
(SM072:00/2009)

Tavoite:

Tarkoituksena on ollut muuttaa täydennyspoliisia koskevaa pykälää siten, että täydennyspoliisia voitaisiin käyttää poikkeusolojen lisäksi myös normaalioloissa poliisin lisäresurssina esim. massiivisissa väenkokouksissa. Päätösvalta täydennyspoliisin käyttämisestä olisi tarkoitus siirtää valtioneuvostolta poliisipiirin päällikölle. Täydennyspoliiseina tulisivat toimimaan pääsääntöisesti puolustusvoimien maakuntajoukoissa palvelevat henkilöt. Lisäksi muutetaan täydennyspoliisihenkilöstöstä annettua asetusta.

Organisointi:

Esitys valmistellaan yhden henkilön virkatyönä poliisiosastolla.

Aikataulu:

Hallituksen esitys on tarkoitus antaa eduskunnalle seuraavalla vaalikaudella.

Suhde hallitusohjelmaan: ei

Suhde talousarvioon: ei

Liittyykö muiden osastojen toimialaan: ei

Yhteyshenkilö: Lainsäädäntöneuvos Riitta Aulanko, puh. 071 878 8569

Poliisin erityistoimintayksikön kansallisen ja kansainvälisen toimintavalmiuden kehittäminen (SM0143:00/2008)

Tavoite:

Selvitetään poliisin erityistoimintayksikön tehtävien ja toimintavalmiuden kehittämistarpeet. Samalla selvitetään erityistoimintayksikköä koskevan sääntelyn asianmukainen taso. Työryhmä selvittää lisäksi yhteistyön parantamisesta kriisitilanteissa Euroopan unionin jäsenvaltioiden erityistoimintayksiköiden välillä tehdyn neuvoston päätöksen 2008/617/YOS mahdollistaman kansainvälisen yhteistyön oikeudellisia ja käytännön edellytyksiä.

Organisointi:

Työryhmä

Aikataulu:

Hanke on asetettu 19.12.2008 ja työryhmän toimikausi on ollut 1.1.2009 - 31.12.2009. Lainsäädännön muutostarpeita kartoittavan uuden työryhmän asettaminen on vireillä. Hallituksen esitys on tarkoitus antaa eduskunnalle seuraavalla vaalikaudella.

Suhde hallitusohjelmaan: ei

Suhde talousarvioon: ei

Liittyykö muiden osastojen toimialaan: Rajavartio-osasto

Yhteyshenkilö: Poliisiylitarkastaja Keijo Suuripää, puh. 071 878 8567

Esitutkinta-, poliisi- ja pakkokeinolain uudistamistoimikunta /jatkovalmistelu (OM044:00/2006, SM076:00/2009)

Tavoite:

Oikeusministeriön ja sisäasiainministeriön asettaman toimikunnan tehtävänä oli valmistella ehdotus esitutkintalain, pakkokeinolain ja poliisilain kokonaisuudistukseksi. Tarpeellisessa laajuudessa tuli selvittää myös kokonaisuudistuksesta johtuvat muutokset henkilötietojen käsittelystä poliisitoimessa annettuun lakiin ja sähköisen viestinnän tietosuojalakiin. Uudistuksen yleisenä tavoitteena oli selkeyttää lukuisten osittaisuudistusten vuoksi vaikeaselkoiseksi muodostunutta lainsäädäntökokonaisuutta sekä uudistaa toimivaltuuksia siten, että toisaalta rikostorjunnan tehokkuusvaatimukset

ja toisaalta perus- ja ihmisoikeudet otetaan tasapuolisesti huomioon. Ehdotus tuli laatia hallituksen esityksen muotoon.

Toimikunnan työ on päättynyt (Esitutkintalain, pakkokeinolain ja poliisilain kokonaisuudistus, OM komiteanmietintö 2009:2).

Jatkovalmistelun organisointi:

Kokonaisuudistuksen jatkovalmistelun yhteensovittamisesta vastaa oikeusministeriön ja sisäasiainministeriön asettama ohjausryhmä, jossa on sisäasiainministeriöstä yksi jäsen ja sihteeri sekä Poliisihallituksesta yksi jäsen.

Sisäasiainministeriö on asettanut 12.10.2009 säädösvalmisteluhankkeen, jonka tehtävänä on huolehtia esitutkinta-, pakkokeino-, ja poliisilainsäädännön kokonaisuudistukseen sisältyvän sisäasiainministeriön hallituksen esityksen valmistelusta. Esitykseen on tarkoitus sisällyttää uudistettu poliisilaki, ajanmukaistettu rajavartiolaitos sekä mahdollisesti erillinen poliisia ja muita esitutkintaviranomaisia koskeva tiedonhankintalaki. Valmisteluun osallistuu poliisiosaston, rajavartiolaitos-osaston, ministeriön oikeusyksikön ja KRP:n virkamiehiä sekä poliisiosastolle sijoitettu asiantuntija.

Aikataulu:

Jatkohankkeen ohjausryhmän toimikausi on 1.10.2009-30.4.2010.
Sisäasiainministeriön säädöshankkeen toimikausi on 15.10.2009-30.4.2010.
Hallituksen esitys on tarkoitus antaa eduskunnalle kevätistuntokaudella 2010.

Suhde hallitusohjelman: Hallitusohjelman luku 4 ja hallituksen lainsäädäntösuunnitelma.

Liittyykö muiden osastojen toimialaan: Rajavartiolaitos-osasto

Yhteyshenkilöt: Ylitarkastaja Marko Meriniemi, puh. 071 878 8561

Yksityisen turvallisuusalan lainsäädännön kokonaisuudistus (SM113:00/2008)

Tavoite:

Hankkeen tavoitteena on yksityistä turvallisuusalaa koskevan lainsäädännön ajantasaistaminen sekä toimivaltuuksien selkeyttäminen ja yhdenmukaistaminen. Lisäksi työnjako turvallisuusalan eri toimijoiden välillä tulisi määritellä nykyistä tilannetta vastaavaksi. Yksityisen turvallisuusalan toimijoiden toimintaedellytyksiä, koulutusta ja valvontaa tulisi myös kehittää.

Organisointi:

Tukityöryhmä ja ohjausryhmä.
Tukityöryhmässä kaksi jäsentä ja ohjausryhmässä neljä jäsentä poliisiosastolta.

Aikataulu:

Hankkeen toimikausi on 15.11.2008 – 31.12.2010. Uudistus toteutetaan kahdessa

vaiheessa. Ensimmäistä vaihetta koskeva hallituksen esitys on annettu eduskunnalle syysistuntokaudella 2009 (HE 239/2009). Toista vaihetta koskeva hallituksen esitys on tarkoitus antaa eduskunnalle seuraavalla vaalikaudella.

Suhde hallitusohjelmaan: ei

Suhde talousarvioon: ei

Liittyykö muiden osastojen toimialaan: ei

Yhteyshenkilö: Hallitusneuvos Katriina Laitinen, puh.071 878 8559

Poliisin tiedonsaantia viranomaisilta selvittävä työryhmä (SM051:00/2009)

Tavoite:

Tavoitteena on selvittää poliisin tiedonsaantioikeuteen liittyviä ongelmia sekä valmistella tarvittavia kehittämis ehdotuksia. Työryhmän tehtävänä on laatia esiselvitys siitä, antaako poliisilain 35 § poliisille riittävät tiedonsaantioikeudet viranomaisilta yksittäistapauksissa sekä riittävät tiedonsaantioikeudet muiden viranomaisten hallussa oleviin tietoihin rikosten ennalta estämiseksi, paljastamiseksi tai selvittämiseksi.

Organisointi:

Työryhmä.

Aikataulu:

Hanke on asetettu 11.12.2009 ja sen toimikausi on 1.1. - 31.5.2010.

Suhde hallitusohjelmaan: ei

Suhde talousarvioon: ei

Liittyykö muiden osastojen toimialaan: Rajavartio-osasto

Yhteyshenkilö: Poliisiylitarkastaja Keijo Suuripää, puh. 071 878 8567.

Europol-laki (SM058:00/2009)

Tavoite:

Esityksessä ehdotetaan säädettäväksi laki Europolia koskevan päätöksen eräiden määräysten täytäntöönpanosta. Ehdotetulla lailla pantaisiin täytäntöön Euroopan poliisiviraston (Europol) perustamisesta tehdyn Euroopan unionin neuvoston päätöksen säännökset, jotka edellyttävät kansallista sääntelyä. Laissa olisi säännökset Europolin kansallisesta yksiköstä, Suomen kansallisesta valvontaviranomaisesta, tietojen luovuttamisesta Europolille, oikeudesta saada tietoja Europolin tietojenkäsittelyjärjestelmistä, tietojen poistamisesta sekä tarkastusoikeuden

toteuttamisesta Europolin käsittelemiin tietoihin. Lisäksi tehtäisiin oikeusperustan muuttumisesta johtuvat muutokset eräisiin muihin lakeihin.

Esityksessä ehdotetaan lisäksi, että Euroopan poliisiviraston perustamisesta tehdyn yleissopimuksen sekä siihen liittyvän Euroopan yhteisöjen tuomioistuimen toimivaltaa koskevan pöytäkirjan eräiden määräysten hyväksymisestä annettu laki sekä yleissopimusta täydentävien kolmen pöytäkirjan voimaansaattamisesta annetut lait kumottaisiin, koska yleissopimuksella ei ole enää oikeusvaikutuksia Suomessa 1 päivästä tammikuuta 2010 alkaen.

Lait on tarkoitettu tulemaan voimaan ensi tilassa.

Aikataulu:

6.8.2009 - kevät 2010. Hallituksen esitys on tarkoitus antaa eduskunnalle kevädistuntokaudella 2010.

Yhteyshenkilö:

Ylitarkastaja Marjo Waismaa, puh. 071 878 8568

EU:n neuvoston päätöksen 2008/615/YOS rajat ylittävän yhteistyön tehostamisesta erityisesti terrorismin ja rajat ylittävän rikollisuuden torjumiseksi kansallinen voimaan saattaminen (SM 031:00/2009)

Tavoite:

Hankkeella on tarkoitus saattaa voimaan EU:n neuvoston päätöksen 2008/615/YOS rajat ylittävän yhteistyön tehostamisesta erityisesti terrorismin ja rajat ylittävän rikollisuuden torjumiseksi eräät säännökset

Organisointi:

Hanke valmistellaan poliisiosastolla yhden henkilön virkatyönä.

Aikataulu:

Hallituksen esitys on tarkoitus eduskunnalle kevädistuntokaudella 2010.

Suhde hallitusohjelmaan: ei

Suhde talousarvioon: ei

Liittyykö muiden osastojen toimialaan: Rajavartio-osasto

Yhteyshenkilö: Neuvotteleva virkamies Jouko Huhtamäki, puh. 071 878 8556

PELASTUSOSASTO

Pelastuslain uudistamishanke

(SM108:00/2008)

HE pelastuslaiksi ja laiksi meripelastuslain 23 §:n muuttamisesta

Tavoite:

- 1) Pelastuslain onnettomuuksien ehkäisyä, väestönsuojelujärjestelmää, väestönsuojien rakentamista, pelastustoimintaa sekä pelastustoimen hallintojärjestelmää koskevien säännösten tarkistaminen;
- 2) Pelastustoimesta annetun valtioneuvoston asetuksen tarkistaminen ottaen huomioon pelastuslakiin esitettävät muutokset;
- 3) Pelastuslain nojalla annettujen sisäasiainministeriön asetusten tarkistaminen ottaen huomioon pelastuslakiin esitettävät muutokset.

Meripelastuslakia (1145/2001) ehdotetaan samalla muutettavaksi lisäämällä lakiin pelastuslakiin ehdotettavaa vastaava säännös oikeudesta korvaukseen tapaturmasta, joka on aiheutunut omatoimiseen meripelastustoimintaan ryhtyneelle.

Pelastuslain nojalla annettavien asetusten valmistelu:

Valtioneuvoston asetus pelastustoimesta (pelastuslain uudistamishanke)

Uuden pelastuslain antamisen yhteydessä kumoutuva valtioneuvoston asetus pelastustoimesta (787/2003) korvataan uuden pelastuslain nojalla annettavalla valtioneuvoston asetuksella pelastustoimesta.

Vastuuvalmistelija: lainsäädäntöneuvos Mika Kättö

Sisäasiainministeriön asetukset (pelastuslain uudistamishanke)

Pelastuslain uudistamisen yhteydessä uudistetaan seuraavat ministeriön asetukset vastaamaan annettavaa uutta pelastuslakia:

- 1) Sisäasiainministeriön asetus vaarallisista aineista aiheutuvien suuronnettomuuksien torjunnasta (541/2008).
- 2) Sisäasiainministeriön asetus säteilyvaaratilanteiden varalle laadittavista pelastustoimen suunnitelmista ja säteilyvaarasta tiedottamisesta (520/2007)

Edellä mainitut asetukset (kohdat 1-2) yhdistetään ja annetaan uusi sisäasiainministeriön asetus erityistä vaaraa tuottavien kohteiden ulkoisesta pelastussuunnitelmasta. Asetusten valmistelua varten on perustettu erillinen hanke SM 18:00/2010.

Vastuuvalmistelija: Yli-insinööri Kristine Jousimaa

3) Sisäasiainministeriön asetus S1-, S3- ja S6-luokan kalliosuojista sekä S3-luokan teräsbetonisesta väestönsuojasta (1384/2006)

4) Sisäasiainministeriön asetus S1- ja K-luokan teräsbetonisista väestönsuojista (1385/2006)

Edellä mainitut asetukset (kohdat 3-4) yhdistetään ja annetaan uusi sisäasiainministeriön asetus väestönsuojista. Alustava valmistelu taphatuu osana pelastuslakihanketta (SM108:00/2008).

Vastuuvalmistelija (kohdat 3-4): Toimistoinsinööri Pekka Rajajärvi

Organisointi:

Johtoryhmä, ohjausryhmä, valmistelujaostot, virkamiesvalmistelu.
Yksi päätoiminen valmistelija, sivutoimisia valmistelijoita.

Aikataulu:

Hankkeen toimikausi 1.7.2008 - 31.12.2010.
Lausuntokierros (HE) 31.12.2009 mennessä, HE eduskunnalle 31.5.2010 mennessä, laki ja asetukset voimaan 1.1.2011.

Valtioneuvoston ja ministeriön asetusten uudistaminen on osa pelastuslain uudistamishanketta ja ne toteutetaan osana hanketta vuoden 2010 loppuun mennessä. Pääosa nykyisen pelastuslain nojalla annetuista ministeriön asetuksista jätetään voimaan uuden pelastuslain voimaantulosäännöksessä.

Suhde hallitusohjelmaan: Hallitusohjelma 4 luku

Yhteyshenkilö: Lainsäädäntöneuvos Mika Kättö, puh. 071 878 8413

Hätäkeskuslainsäädännön uudistamishanke
(SM094:00/2008)

Tavoite:

Hätäkeskuslaki korvataan uudella lailla hätäkeskustoiminnasta. Sääntelyä uudistetaan toimintaympäristön muutosten ja uudistettavan hätäkeskusaluejaon edellyttämällä tavalla. Hätäkeskustoimintaan liittyviä ja hätäkeskuslaitoksen toimintatapoja uudistetaan ja tehdään mahdolliseksi hätäkeskusten verkottaminen tietojärjestelmän avulla siten, että ne voivat varmistaa toistensa toimintaa ruuhkatilanteissa.

Laitoksen johto- ja ohjaussuhteita selkeytetään ja niistä säädetään lailla nykyistä kattavammin ja täsmällisemmin. Laitoksen henkilöstön asemaa yhtenäistetään ja virkojen kelpoisuusvaatimuksia tarkistetaan.

Organisointi:

Työryhmä, virkamiesvalmistelu.
Yksi virkamiesvalmistelija.

Aikataulu:

Hallituksen esitys laiksi hätäkeskustoiminnasta on annettu eduskunnalle 4.12.2009 (HE 262/2009). Laki on tarkoitus saattaa voimaan vuoden 2010 aikana.

Liittykö muiden osastojen toimialaan: Poliisiosasto

Yhteyshenkilö: Neuvotteleva virkamies Ilpo Helismaa, puh. 071 878 8414

Valtioneuvoston asetus Hätäkeskuslaitoksesta
(SM 017:00/2010)

Tavoite:

Hätäkeskuslain (157/2000) nojalla annettu valtioneuvoston asetus hätäkeskuslaitoksesta (990/2000) korvataan uudella valtioneuvoston asetuksella hätäkeskustoiminnasta annettavan uuden lain (HE 262/2009 vp) edellyttämällä tavalla.

Organisointi:

Virkamiesvalmistelu

Aikataulu:

Valtioneuvoston asetus saatetaan voimaan hätäkeskustoiminnasta annettavan lain kanssa samanaikaisesti (vuoden 2010 aikana).

Liittykö muiden osastojen toimialaan: Poliisiosasto

Yhteyshenkilö: Neuvotteleva virkamies Ilpo Helismaa, puh. 071 878 8414

Sisäasiainministeriön asetus Hätäkeskuslaitoksen maksullisista suoritteista
(SM 20:00/2010)

Tavoite:

Uusitaan 30.6.2010 asti voimassa oleva sisäasiainministeriön asetus hätäkeskuslaitoksen maksullisista suoritteista (1091/2009).

Organisointi:

Virkamiesvalmistelu

Aikataulu:

Asetus saatetaan voimaan 1.7.2010 lukien.

Yhteyshenkilö: Neuvotteleva virkamies Ilpo Helismaa, puh. 071 878 8414

Valtioneuvoston asetus tehdasvalmisteisten tulisijojen paloturvallisuudesta (SM043:00/2008)

Tavoite:

Pelastustoimen laitteista annetun lain (10/2007) 5 §:n mukaan valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkemmat säännökset pelastustoimen laitteille asetettavista vaatimuksista, laitteisiin tehtävistä merkinnöistä sekä laitteiden mukana toimitettavista tiedoista ja ohjeista. Mainitun lain 4 §:n mukaan pelastustoimen laitteilla tarkoitetaan muun muassa tehdasvalmisteisia hormiin kiinteästi kytkettyjä tulisijoja, kuten takkoja ja kiukaita, joissa on tarkoitettu käytettäväksi kiinteää polttoainetta.

Asetuksen tavoitteena on tehdasvalmisteisten ja esivalmistettujen tulisijojen parempi paloturvallisuus sekä markkinavalvonnan tehostaminen.

Organisointi:

Virkamiesvalmistelu

Aikataulu:

Valmistelu tapahtuu vuosina 2009 - 2010.

Yhteyshenkilö: Toimistoinsinööri Pekka Rajajärvi, puh. 071 878 8437

Sisäasiainministeriön asetus palosuojelurahaston työjärjestyksestä (SM 014:00/2010)

Tavoite:

Palosuojelurahastolain (306/2003) 18 §:n nojalla annettavat säännökset Palosuojelurahaston työjärjestyksestä.

Aikataulu:

Asetus valmistellaan ja saatetaan voimaan vuoden 2010 aikana.

Yhteyshenkilö: Ylitarkastaja Veli-Pekka Hautamäki, puh. 071 878 8419

Sisäasiainministeriön asetus pelastusautoista annetun sisäasiainministeriön asetuksen muuttamisesta (SM 018:00/2010)

Tavoite:

Asetuksella tarkennetaan sisäasiainministeriön asetusta pelastusautoista (844/2003) tarkentamalla pelastusautojen värimäärittelyjä.

Organisointi:

Virkamiesvalmistelu

Aikataulu:

Asetus valmistellaan vuonna 2010.

Yhteyshenkilö: Ylitarkastaja Alpo Nikula, puh. 071 878 8427

Norjan, Ruotsin, Suomen ja Venäjän välillä hätätilanteiden ehkäisemisestä, niihin varautumisesta ja pelastustoimintaa koskevasta yhteistyöstä Barentsin euroarktisella alueella allekirjoitetun sopimuksen voimaan saattaminen

(SM2009/949)

Tavoite:

Kansainvälisen pelastuspalveluyhteistyön tehostaminen Barentsin alueen harvaan asutuilla alueilla erilaisissa onnettomuustilanteissa.

Organisointi:

Sopimuksen valmistelu kuulu sisäasiainministeriön toimialaan. Hallituksen esitys valmistellaan virkatyönä yhteistyössä soveltamisalaan liittyvien ministeriöiden kanssa, lähinnä niiden lausuntojen perusteella.

Aikataulu:

Hanke on ollut vireillä ja sopimusneuvotteluja käyty vuodesta 2003 lukien. Sopimus allekirjoitettiin Moskovassa 11.12.2008. Suomen osalta voimaan saattaminen pyritään toteuttamaan viimeistään vuoden 2010 aikana lailla ja asetuksella.

Suhde talousarvioon:

Ei välittömiä taloudellisia vaikutuksia. Vastaanotetusta avusta on lähtökohtaisesti suoritettava korvaus. Avun pyytämisestä ja sen antamisesta pyynnön perusteella päätetään tapauskohtaisesti.

Liittyykö muiden osastojen toimialaan:

Rajan ylittämiseen liittyvien menettelytapojen osalta koskee Rajavartiolaitosta sekä kansainvälisen juridiikan ja menettelytapojen osalta ministeriön kansainvälisten asioiden yksikköä. Sopimuksella on liittymäkohtia useiden ministeriöiden toimialaan kuuluviin kysymyksiin. Sopimuksen ulkopuolelle on rajattu EU:n toimivaltaan kuuluvat, erityisesti rajan ylittämiseen ja tullimaksuihin liittyvät asiat.

Yhteyshenkilö: Hallitusneuvos Timo Viitanen, puh. 071 878 8440

RAJAVARTIO-OSASTO

Rajavartiointia koskevan lainsäädännön sekä eräiden siihen liittyvien lakien muuttaminen
(SM028:00/2007)

Tavoite:

Tavoitteena on tehdä rajavartiointia koskevaan lainsäädäntöön tarpeelliset muutokset Euroopan unionin muuttuneen lainsäädännön sekä vuoden 2005 kokonaisuudistuksen täytäntöönpanon seurannan myötä havaittujen seikkojen johdosta.

Aikataulu:

Hallituksen esitys on annettu eduskunnalle 19.12.2008 (HE 219/2008 vp)

Perustuslakivaliokunnan lausunto 7.5.2009 (PeVL 9/2009 vp)
Hallintovaliokunnan mietintö 10.3.2010 (HaVM 2/2010 vp)
Eduskunta on hyväksynyt lakiehdotukset 23.3.2010.

Suhde hallitusohjelmaan: ei

Suhde talousarvioon: ei

Liittyykö muiden osastojen toimialaan: Poliisiosasto

Yhteyshenkilö: Hallitusneuvos Marko Viitanen, puh. 071 872 1601

Rajavartiolaitoksen hallintorakenteen uudistaminen (SM001:00/2010)

Tavoite:

Rajavartiolaitoksessa siirrytään 1.1.2011 alkaen kaksiportaiseen johtamisjärjestelmään lakkauttamalla raja- ja merivartioalueet sekä niiden johtopaikat. Hankkeen tavoitteena on valmistella hallintorakenteen uudistamisen johdosta välttämättömät laki- ja asetusmuutokset.

Organisointi:

Virkamiesvalmistelu

Aikataulu:

Hankkeen toimikausi 13.1.–31.12.2010.
Hallituksen esitys eduskunnalle syyskuussa 2010.
Laki- ja asetusmuutokset voimaan 1.1.2011.

Osallisuus ja viestintä:

Viestintäsuunnitelma 13.1.2010

Vaikutusten arviointi:

Hankkeessa arvioidaan erityisesti uudistuksen henkilöstövaikutukset sekä vaikutukset viranomaisten toimintaan.

Suhde hallitusohjelmaan: ei

Suhde talousarvioon: ei

Liittyykö muiden osastojen toimialaan: Ei

Yhteyshenkilö: Hallitusneuvos Marko Viitanen, puh. 071 872 1601

Sisäasiainministeriön asetus Rajavartiolaitoksen hallitsemaa tilaa tai aluetta koskevista liikkumisrajoituksista ja -kielloista
(SM062:05/2008)

Tavoite:

Tarkoituksena on säätää rajavartiolaitoslain 71 §:n nojalla Rajavartiolaitoksen hallitsemaa tilaa tai aluetta koskevista liikkumisrajoituksista ja -kielloista, jotka ovat välttämättömiä henkilöiden vaaroilta suojaamiseksi tai Rajavartiolaitoksen erittäin tärkeän toiminnan suojaamiseksi. Asetuksessa säädettäisiin myös rajoitus- ja kieltoalueiden merkitsemisestä.

Organisointi:

Virkamiesvalmistelu

Aikataulu:

Lausuntokierros syys-lokakuussa 2009.

Tavoitteena on, että asetus annetaan vuoden 2010 kuluessa.

Asetuksen voimaantuloajankohta määritellään tarkemmin valmistelun kuluessa.

Suhde hallitusohjelmaan: ei

Suhde talousarvioon: ei

Liittyykö muiden osastojen toimialaan: ei

Yhteyshenkilö: Hallitusneuvos Marko Viitanen, puh. 071 872 1601

MAAHANMUUTTO-OSASTO

Unionin kansalaisen perheenjäsenen vapaa liikkuvuus
(SM118:00/2008)

Tavoite:

Esityksellä ehdotetaan muutettavaksi ulkomaalaislain EU-kansalaisen perheenjäsenen vapaata liikkuvuutta koskevia säännöksiä. Esityksen taustalla on Yhteisöjen tuomioistuimen tuomio asiassa C-127/08 Metock ym.

Aikataulu:

Hallituksen esitys ulkomaalaislain 153 ja 158 a §:n muuttamisesta annettiin eduskunnalle 29.5.2009 (HE 77/2009).

Suhde hallitusohjelmaan: ei

Yhteyshenkilö: Lainsäädäntöneuvos Tiina Sinkkanen, puh. 071 878 8626

Työntekijän oleskelulupajärjestelmän kehittäminen

(SM087:00/2007 ja SM087:01/2007)

Tavoite:

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi ulkomaalaislakia työntekijän oleskelulupajärjestelmää koskevilta osin. Työntekijän oleskelulupajärjestelmä saatettaisiin vastaamaan paremmin tarpeeseen edistää ulkomaisen työvoiman maahanmuuttoa ja vetovoimaisuutta yksinkertaistamalla ja selkeyttämällä voimassa olevaa työntekijän oleskelulupajärjestelmää. Lupahakemusmenettelyn kehittämisen ohella kokonaisuuteen liittyy luopuminen työvoiman saatavuusharkinnasta. Työntekijän oleskeluluvan myöntäminen edellyttäisi kuitenkin, että työnantaja on ensin yrittänyt rekrytoida työvoimaa Euroopan unionin ja Euroopan talousalueelta sekä Sveitsistä ja esittää tästä tarvittavan selvityksen. Suomessa jo olevan työvoiman kilpailukyky säilytettäisiin työehtojen noudattamisen tehokkaalla valvonnalla.

Organisointi:

Valmisteltu poikkihallinnollisesti ja yhteistyössä työmarkkinajärjestöjen kanssa.

Aikataulu:

Hallituksen esitys annettiin eduskunnalle 22.12.2009 (HE 269/2009)

Suhde hallitusohjelmaan: Hallitusohjelman luku 4.1

Suhde talousarvioon: Resurssikysymykseen liittyvä keskustelu vielä käynnissä (SM-TEM).

Liittyykö hanke muiden osastojen toimialaan: Poliisiosasto (työntekijän jatkoluvat)

Yhteyshenkilö: Ylitarkastaja Mirikka Mykkänen, puh. 071 878 8618

Kansalaisuuslain uudistaminen

(SM129:00/20080)

Tavoite:

Hankkeen taustalla on hallitusohjelman kirjaukset kansalaisuuteen vaadittavan asumisajan lyhentämisestä sekä Suomeen opintojen päättymisen jälkeen jääneiden opiskelijoiden kansalaisuuden saamisen helpottamisesta. Hankkeessa selvitetään kansalaisuuslain mukaisen asumisajan suhde ulkomaalaislain oleskelulupia koskeviin säännöksiin. Lisäksi selvitetään muut keskeiset kansalaisuuslain muutostarpeet, etenkin kielitaito- ja nuhteettomuusedellytysten osalta.

Organisointi:

Työ tehdään yhden henkilön virkatyönä.

Aikataulu:

Hallituksen esitys tarvittaviksi lainsäädännön muutoksiksi annetaan eduskunnalle kevädistuntokaudella 2010.

Suhde hallitusohjelmaan: Hallitusohjelman luku 4.1

Suhde talousarvioon: ei

Liittyykö muiden osastojen toimialaan: ei

Yhteyshenkilö: Ylitarkastaja Sonja Hämäläinen, puh. 971 878 8636

Turvapaikkapolitiikkaa koskevan selvityksen mukaiset ulkomaalaislain muutokset (SM048:00/2009)

Tavoite:

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi ulkomaalaislakia turvapaikkapolitiikkaa koskevan selvityksen toimenpide-ehdotusten mukaisesti. Muutokset koskevat ulkomaalaislain perheenyhdistämistä, iän selvittämistä ja turvapaikanhakijan työnteko-oikeutta koskevia säännöksiä.

Organisointi:

Työ tehdään virkatyönä, yksiköt ylittävänä tiimityönä.

Aikataulu:

Hallituksen esitys annettiin eduskunnalle 13.11. 2009 (HE 240/2009).

Suhde hallitusohjelmaan: ei

Suhde talousarvioon: ei

Liittyykö muiden osastojen toimialaan: Poliisiosasto, rajavartio-osasto

Yhteyshenkilö: Lainsäädäntöneuvos Tiina Sinkkanen, puh. 071 878 8626

Suomen ja Sveitsin välinen takaisinottosopimus (SM070:00/2009)

Tavoite:

Tavoitteena on saattaa lailla voimaan Suomen ja Sveitsin välinen sopimus maassa laittomasti oleskelevien henkilöiden palauttamisesta. Sopimus sisältää määräyksiä, jotka perustuslain 94 §:n mukaan vaativat eduskunnan hyväksymistä (muun muassa yksilön oikeuksien ja velvollisuuksien perusteita). Sopimus on allekirjoitettu 30.3.2009.

Organisointi:

Työ tehdään virkatyönä tiimityönä, yhteistyössä ministeriön kansainvälisten asioiden yksikön kanssa.

Aikataulu:

Hallituksen esitys annettiin eduskunnalle 29.1.2010 (HE 284/2009).
Eduskunta on hyväksynyt sopimuksen ja lakiehdotuksen 9.3.2010 (EV 23/2010).

Suhde hallitusohjelmaan: ei

Suhde talousarvioon: ei

Liittyykö muiden osastojen toimialaan:

Rajavartio-osasto, poliisiosasto, ministeriön kansainvälisten asioiden yksikkö

Yhteyshenkilö: Hallitusneuvos Eero Koskenniemi, puh.071 878 8615.

HE laiksi kotouttamisesta ja turvapaikanhakijoiden vastaanottamisesta annetun lain 3 ja 19 c §:n muuttamisesta

Tavoite:

Uudistuksen tarkoituksena on, että Suomesta turvapaikkaa hakeneet EU-kansalaiset eivät kuuluisi vastaanoton piiriin enää sen jälkeen, kun he ovat saaneet kielteisen turvapaikkapäätöksen.

Aikataulu:

Hallituksen esitys on annettu eduskunnalle 30.3.2010 (HE 25/2010).

Suhde hallitusohjelmaan: ei

Suhde talousarvioon: ei

Liittyykö muiden osastojen toimialaan: Poliisiosasto

Yhteyshenkilö: Ylitarkastaja Sanna Sutter, puh 071 878 8633.

Biometrinen tunnistaminen käytön otto oleskeluluvissa (SM097:00/2007)

Tavoite:

Hankkeen taustalla on vuonna 2002 hyväksytty ja voimaan tullut asetus oleskeluluvan yhtenäisestä kaavasta (EY N:o 1030/2002) ja siitä tehty muutos 380/2008. Asetus ja asetusmuutos määrittelevät oleskeluluvan kaavan, ominaisuudet, biometrinen tunnistaminen, rajoitukset ja käyttötarkoitukset. Asetusmuutos edellyttää, että EU:n jäsenvaltiot siirtyvät käyttämään oleskelulupakortteja, joissa olevalle sirulle tallennetaan myös biometriset tunnistimet (valokuva ja 2 sormenjälkeä). Hankkeen tavoitteena on valmistella lainsäädännölliset muutokset, joita edellytetään siirryttäessä luultavasti vasta vuoden 2010 syksynä käyttämään biometriset tunnistimet sisältäviä oleskelulupakortteja sekä unionin kansalaisten perheenjäsenten oleskelukortteja.

Tehtävänä on tarkistaa, mitä muutoksia biometriset tunnistimet sisältäviin kortteihin siirtyminen aiheuttaa ulkomaalaislakiin ja ulkomaalaisrekisteristä annetun lakiin ja mahdollisesti muuhun lainsäädäntöön sekä valmistella tarvittavat ehdotukset näiden lakien muuttamiseksi.

Organisointi:

Työ tehdään virkatyönä. Valmistelua ohjaa työryhmä.

Aikataulu:

Hankkeen toimikautta on jatkettu 2.6.2009. Tarkoituksena on antaa hallituksen esitys eduskunnalle kevätistuntokaudella 2010.

Suhde hallitusohjelmaan: ei

Suhde talousarvioon: Edellyttää budjettirahoitusta.

Liittyykö muiden osastojen toimialaan: Poliisiosasto, rajavartio-osasto

Yhteyshenkilö: Ylitarkastaja Wivi-Ann Wagello-Sjölund, puh. 071 878 8624.

Kansalaisuutta koskeva pohjoismainen yleissopimus
(SM064:00/2006)

Tavoite:

Pohjoismaat aloittivat vuonna 2007 neuvottelut kansalaisuutta koskevan pohjoismaisen sopimuksen muuttamisesta. Kyseessä on sopimus Tanskan, Suomen, Islannin, Norjan ja Ruotsin välillä eräiden kansalaisuutta koskevien määräysten voimaansaattamisesta vuodelta 2002 (SopS 60/2003). Tarkoituksena oli uudistaa sopimus siten, että se vastaa paremmin pohjoismaissa voimassa olevia kansalaisuutta koskevia säännöksiä.

Organisointi:

Työ tehdään yhden henkilön virkatyönä.

Aikataulu:

Sopimusneuvottelut on saatettu päätökseen. Voimaansaattaminen aloitetaan sen jälkeen, kun Norja ilmoittaa sopimuksen sisällön tulleen hyväksytyksi kaikissa pohjoismaissa.

Suhde hallitusohjelmaan: ei

Suhde talousarvioon: ei

Liittyykö muiden osastojen toimialaan: ei

Yhteyshenkilö: Ylitarkastaja Sonja Hämäläinen, puh. 071 878 8636

Kotouttamislain kokonaisuudistushanke
(SM024:00/2009 ja SM025:00/2009)

Tavoite:

Hankkeen tavoitteena on maahanmuuttajien kotouttamisesta ja turvapaikanhakijoiden vastaanotosta annetun lain (493/1999) kokonaisuudistus kotouttamista koskevilta osin. Kokonaisuudistus sisältää mm. soveltamisalan muuttamisen siten, että se ottaa

huomioon maahanmuutossa ja toimintaympäristössä tapahtuneet muutokset. Soveltamisalaa on tarkoitus laajentaa koskemaan maahantulon perusteesta riippumatta niitä henkilöitä, joiden oleskelun Suomessa arvioidaan kestävän vähintään vuoden. Esitykseen sisältyisi myös määräaikainen kokeilu, jonka tavoitteena on tehostaa maahanmuuttajien kotoutumista edistäviä palveluita ja tukitoimia hallinnonalojen rajat ylittävillä toimenpiteillä.

Organisointi:

Hankkeelle on asetettu ohjausryhmä, jonka tehtävänä on valmistella lainsäädännön linjauksia. Ohjausryhmä on asettanut viisi alatyöryhmää valmistelunsa tueksi. Hankkeelle on asetettu myös sihteeristö.

Aikataulu:

Hallituksen esitys on tarkoitus antaa eduskunnalle syysistuntokaudella 2010.

Suhde hallitusohjelmaan: ei

Suhde talousarvioon: ei

Liittyykö muiden osastojen toimialaan: ei

Yhteyshenkilö:

Neuvotteleva virkamies Meri-Sisko Eskola, puh. 071 878 8634, ylitarkastaja Juha-Pekka Suomi, puh. 071 878 8642 ja ylitarkastaja Sonja Hämäläinen, puh. 071 878 8636.

Turvapaikanhakijoiden vastaanottoa koskeva laki
(SM077:00/2009)

Tavoite:

Hankkeen tavoitteena on maahanmuuttajien kotouttamisesta ja turvapaikanhakijoiden vastaanotosta annetun lain (493/1999) kokonaisuudistus turvapaikanhakijoiden vastaanottoa koskevilta osin. Hankkeeseen sisältyy säilöön otettujen ulkomaalaisten kohtelusta ja säilöönottoyksiköstä annetun lain tiettyjen säännösten uudistaminen. Lisäksi valmistellaan sisäasiainministeriön asetus turvapaikanhakijoiden toimeentulotuesta.

Organisointi:

Hanke toteutetaan virkatyönä ja sen toteuttamisesta vastaa maahanmuutto-osaston kansainvälinen suojelu -yksikkö. Hankkeen ohjausryhmässä on SM:n edustajien lisäksi edustajat oikeusministeriöstä, opetusministeriöstä, sosiaali- ja terveysministeriöstä, Maahanmuuttovirastosta, vähemmistövaltuutetun toimistosta, vastaanottokeskuksista, Kuntaliitosta sekä Suomen Punaisesta Rististä ja eräistä muista järjestöistä.

Aikataulu:

Hallituksen esitys on tarkoitus antaa eduskunnalle syysistuntokaudella 2010.

Suhde hallitusohjelmaan: ei

Suhde talousarvioon: Mahdollisesti on.

Liittyykö muiden osastojen toimialaan: Poliisiosasto, rajavartio-osasto

Yhteyshenkilö: Ylitarkastaja Sanna Sutter puh. 071 878 8633

Paluudirektiivin kansallinen täytäntöönpano

(SM074:00/2009)

Tavoite:

Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi jäsenvaltioissa sovellettavista yhteisistä vaatimuksista ja menettelyistä palautettaessa laittomasti oleskelevia kolmansien maiden kansalaisia (paluudirektiivi) on hyväksytty 16.12.2008 (2008/115/EY). Direktiivin tarkoituksena on yhdenmukaistaa ja tehostaa jäsenvaltioiden alueella laittomasti oleskelevien henkilöiden paluu- ja maastapoistamiskäytäntöjä, edistää menettelyn läpinäkyvyyttä ja ulkomaalaisen oikeusturvaa. Direktiivin kansallista täytäntöönpanoa varten käynnistetään hanke, joka selvittää täytäntöönpanon edellyttämät lainsäädännön muutostarpeet ja valmistelelee niitä koskevan hallituksen esityksen.

Aikataulu:

Direktiivin kansallisen täytäntöönpanon määräaika on 24.12.2010 (osin 24.12.2011). Hanke on asetettu 21.9.2009.

- Ehdotusten valmistumisajankohta: toukokuu 2010
- Lausuntokierroksen ajankohta: kesä-heinäkuu 2010
- HE:n antamisajankohta: syyskausi 2010
- Lainsäädännön voimaantulo: 2011 alusta

Organisointi:

Hanke toteutetaan virkatyönä, vastuuvalmistelijaa ja kaksi muuta valmistelijaa maahanmuutto-osastolta. Työhön osallistuvat asiantuntijat poliisiosastolta, rajavartiolaitokselta ja Maahanmuuttovirastosta.

Suhde hallitusohjelmaan: ei

Suhde talousarvioon: ei

Osallisuus ja viestintä:

Alustava suunnitelma:

Hankkeen toteuttamisen kannalta keskeiset viranomaistahot ovat Maahanmuuttovirasto ja poliisi. Hankkeen käynnistämisen jälkeen järjestetään keskustelutilaisuus, jonka pohjalta arvioidaan hankkeen kannalta merkitykselliset muut sidosryhmät. Työn edetessä selvitetään tarpeelliset jakotoimet ja menetelmät.

Vaihtoehtojen ja vaikutusten arviointi:

Alustava suunnitelma:

Direktiivin keskeisimmät selvittävät vaikutukset liittyvät siihen, vaikuttaako vapaaehtoisen paluun ensisijaisuus palauttamisen ja vapaaehtoisen paluun suhteeseen

ja onko säilöissäpitoa koskevilla säännöksillä vaikutuksia säilöön otettujen määrään ja säilöissäpidon keston.

Liittyykö muiden osastojen toimialaan: poliisiosasto, rajavartio-osasto

Yhteyshenkilö: Ylitarkastaja Harri Sivula puh 071 878 8623

Inkerinsuomalaisia koskevien ulkomaalaislain säännösten muutokset (SM088:00/2009)

Tavoite:

Saatetaan ulkomaalaislain säännökset vastaamaan tavoitetta, jonka mukaan inkerinsuomalaisten paluumuuttojono suljetaan ja nykyinen järjestelmä lopetetaan mahdollisen siirtymäkauden jälkeen. Paluumuuttojonon sulkeminen edellyttää ulkomaalaislain 48 §:n muuttamista ja jonoon määräaikaan mennessä ilmoittautuneiden oikeusaseman sääntelemistä. On myös mahdollista asettaa aikarajoja, joiden puitteissa esimerkiksi oleskelulupahakemukset on jätettävä.

Organisointi:

Työ tehdään virkatyönä, vastuuvastavalmistelijaa ja kaksi muuta valmistelijaa maahanmuutto-osastolta. Lisäksi hankkeeseen osallistuu kaksi henkilöä Maahanmuuttovirastosta.

Aikataulu:

Hallituksen esitys on tarkoitus antaa eduskunnalle syysistuntokaudella 2010.

Suhde hallitusohjelmaan:

Pääministeri Matti Vanhasen II hallituksen ohjelmaan sisällytettiin edellisellä hallituskaudella valmisteltu maahanmuuttopoliittinen ohjelma, joka pitää sisällään esityksen inkerinsuomalaisten paluumuuttojonon sulkemisesta ja jonossa vielä olevien henkilöiden tehostetusta ohjauksesta Suomen työmarkkinoille.

Suhde talousarvioon: Talousarvioesitykset tarkistettava hankkeen etenemisaikataulun mukaan.

Liittyykö muiden osastojen toimialaan: ei

Yhteyshenkilö: Ylitarkastaja Elina Setälä puh. 071 878 8606

Erityisosaajadirektiivin kansallinen täytäntöönpano (SM011:00/2010)

Tavoite:

Direktiivi kolmansien maiden kansalaisten maahantulon ja oleskelun edellytyksistä korkeaa pätevyyttä vaativaa työtä varten (erityisosaajadirektiivi) on hyväksytty 25.5.2009 (2009/50/EY). Direktiivin tarkoituksena on helpottaa ja tehostaa erityisosaajien maahanmuuttoa. Direktiivissä säännellään menettelyistä, jotka koskevat

kolmansista maista tulevien erityisosajien ja heidän perheenjäsentensä maahantuloa, maassa oleskelua ja oikeutta työskennellä yhdessä tai useammassa jäsenmaassa.

Organisointi:

Hanke toteutetaan virkatyönä, vastuuvalmistelija ja kaksi muuta valmistelijaa maahanmuutto-osastolta. Valmisteluun osallistuu myös Maahanmuuttoviraston asiantuntija.

Aikataulu:

Hanke on asetettu 17.2.2010. Esitys on tarkoitus antaa eduskunnalle keväätistuntokaudella 2011.

Direktiivi on pantava täytäntöön 19.6.2011 mennessä.

Suhde hallitusohjelmaan: ei

Suhde talousarvioon: ei

Liittyykö muiden osastojen toimialaan: ei

Yhteyshenkilö: Ylitarkastaja Elina Immonen puh. 071 878 8616

KANSAINVÄLISTEN ASIOIDEN YKSIKKÖ

Kriisinhallintaan osallistuvan siviilihenkilöstön palvelussuhteen ehdoista annetun sisäasiainministeriön asetuksen muuttaminen

Tavoite:

Asetuksen muutoksella on tarkoitus ajantasaistaa/päivittää asetusta saattamalla se vastaamaan nykyisiä kansainvälisiä käytäntöjä olosuhdekorvausten osalta. Edellisestä päivityksestä on jo useampi vuosi ja tänä aikana kansainvälisten järjestöjen taholta on tehty muutoksia olosuhdekorvausjärjestelmään. Tavoitteena on myös yksinkertaistaa nykyistä olosuhdekorvausjärjestelmää sekä huomioida yhdenvertaisuus korvausten osalta suhteessa sotilaallisen kriisinhallinnan järjestelmään.

Organisointi:

Asetuksen muutos valmistellaan virkatyönä Kriisinhallintakeskuksen ja sisäasiainministeriön kansainvälisten asioiden yksikön toimesta. Kansainvälisten asioiden yksikkö esittelee asian.

Aikataulu:

Asettamiskuukausi 11-12/2009

Valmistumisajankohta 12/2009

Lausuntokierros kevät 2010

Voimaantulo kesä 2010

Suhde hallitusohjelmaan:

Hallitusohjelman luku 4, siviilikriisinhallinnan kansallinen strategia 2008.

Suhde talousarvioon: ei

Osallisuus ja viestintä:

Lausuntokierros toteutetaan keväällä 2010. Muutos esitellään siviilikriisinhallinnan neuvottelukunnassa, jossa on edustus oleellisilta viranomais- ja järjestötahoilta, ja pyydetään lausunnot ko. tahoilta.

Yhteyshenkilö:

Neuvotteleva virkamies Erkki Platan puh. 071 878 8260

2. EU-SÄÄDÖSHANKKEET

(Hankkeet, joissa komission ehdotuksen käsittely on käynnissä EU:ssa. EU-säädöksen, esim. direktiivin, kansallista täytäntöönpanoa koskevat hankkeet ovat kohdassa Kansalliset säädöshankkeet)

PELASTUSOSASTO

Ehdotus neuvoston päätökseksi EU:n kriittistä infrastruktuuria koskevaksi varoitus- ja informaatiojärjestelmäksi (SM2007:00063)

Tavoite:

Kehittää EU:n kriittisen infrastruktuurin suojaamisen edistämiseksi ja yhtenäistämiseksi tietojärjestelmä, johon koottaisiin uhka-analyysejä sekä parhaita käytäntöjä ja tutkimustuloksia. Alkuperäisestä ehdotuksesta on poistettu hälytyskäyttötarkoitus.

Aikataulu:

Päätöksen perusteena on käytetty yhteisön perustamissopimuksen 308 artiklaa. Tiedonvaihtojärjestelmää koskevan päätöksen valmistelu on keskeytetty neuvoston pelastuspalvelutyöryhmässä, kunnes päätöksen statuksesta on yksimielinen kanta ja tiedonvaihtojärjestelmän koeversioista on saatu käyttökokemuksia. Järjestelmän yksityiskohtainen sisältö on osin avoin ja järjestelmään liittyminen perustuisi nykyarvion mukaan jäsenvaltiokohtaiseen yhteisymmärryspöytäkirjaan komission kanssa.

Ehdotuksen käsittely neuvoston työryhmässä jatkunee keväällä 2010.

Eduskunnan informointi:

Asiasta laaditaan alkuperäiseen neuvoston päätösehdotukseen pohjautuva E -kirjelmä, joka päivitetään nykytietoon pohjautuvalla perusmuistiolla, sillä alkuperäisehdotuksesta laadittu uusi komission väliaikaisasiakirja on kirjattu non-paperiksi.

Organisointi, resurssit:

Mikäli CIWIN toteutuu, se on tarkoitus antaa VNK -tilannekeskuksen hoidettavaksi. Huoltovarmuuskeskus tulee aktiivisesti osallistumaan järjestelmän käytännön kehitystyöhön.

Yhteyshenkilö: Neuvotteleva virkamies Jukka Metso, puh. 071 878 8442

RAJAVARTIO-OSASTO

Maahanmuuttoalan yhteishenkilöverkoston perustamisesta annetun asetuksen muuttaminen

Tavoite:

Tarkoituksena on luoda puitteet ja oikeusperusta Euroopan rajaturvallisuusvirasto Frontexin ja maahanmuuttoalan yhteishenkilöverkoston väliselle yhteistyölle sekä edistää ICONet-verkoston käyttöä tietojen ja kokemusten säännölliseen vaihtamiseen.

Aikataulu:

Komission ehdotus KOM(2009) 322 lopullinen, 8.7.2009.
Asetusehdotuksen käsittely Euroopan unionin neuvoston Rajat-työryhmässä saatiin päätökseen syksyllä 2009, mutta asetusmuutosta ei ole vielä virallisesti hyväksytty.

Eduskunnan informointi:

E-kirje annettiin eduskunnalle 25.9.2009 (E 123/2009).

Organisointi, resurssit:

Virkamiesvalmistelu rajavartio-osaston johdolla yhteistyössä maahanmuutto-osaston kanssa.

Liittyykö muiden osastojen toimialaan: Maahanmuutto-osasto

Kansallinen täytäntöönpano:

Ei edellytä kansallisia täytäntöönpanotoimia.

Yhteishenkilö: Hallitusneuvos Marko Viitanen, puh. 071 872 1601

Euroopan unionin jäsenvaltioiden operatiivisesta ulkorajayhteistyöstä huolehtivan viraston (Frontex) perustamisesta annetun neuvoston asetuksen muuttaminen

Tavoite:

Ehdotuksen tavoitteena on kehittää Frontexin toimintaa tehtyjen arviointien, havaittujen puutteiden ja käytännön kokemusten perusteella. Frontexin tehtäviin esitetään lisättäväksi jäsenmaiden rajavalvontakapasiteetin arviointi, tietojärjestelmän kehittäminen sekä EUROSUR-järjestelmän tukeminen. Frontexin asemaa yhteisoperaatioiden järjestämisessä vahvistettaisiin, ja jäsenmaiden henkilöstön ja kaluston lähettämistä esitetään nykyistä velvoittavammaksi. Frontexille ehdotetaan myös oikeutta rahoittaa ja toteuttaa teknisiä avustushankkeita kolmansissa maissa.

Aikataulu:

Komission ehdotus KOM(2010) 61 lopullinen, 24.2.2010.
Asetusehdotuksen käsittely on alkanut neuvoston Rajat-työryhmässä maaliskuussa 2010.

Eduskunnan informointi:

U-kirjelmä annetaan eduskunnalle keväällä 2010.

Vaikutusten arviointi:

Ehdotuksen vaikutukset arvioidaan U-kirjelmän valmistelun yhteydessä.

Organisointi, resurssit:

Rajavartio-osastolla asiaa valmistellaan raja- ja meriosaston ja oikeudellisen osaston yhteistyönä.

Kansallinen täytäntöönpano:

Alustavan arvion mukaan asetusehdotus valmistuu loppuvuodesta 2010 ja mahdolliset kansalliset muutokset toteutetaan vuonna 2011.

Liittyykö muiden osastojen toimialaan: ei

Yhteyshenkilö: Hallitusneuvos Marko Viitanen, puh. 071 872 1601

MAAHANMUUTTO-OSASTO

Puitedirektiivi

Tavoite:

Komissio on antanut 23 päivänä lokakuuta 2007 direktiiviehdotuksen kolmansien maiden kansalaisille jäsenvaltion alueella oleskelua ja työskentelyä varten myönnettävää yhdistelmä lupaa koskevasta yhden hakemuksen menettelystä sekä jäsenvaltiossa laillisesti oleskelevien kolmansista maista tulleiden työntekijöiden yhtäläisistä oikeuksista (KOM (2007) 638 lopullinen).

Ehdotuksen tavoitteena on antaa yleiset puitteet oikeudenmukaiselle ja oikeuksiin perustuvalla lähestymistavalla työperäisessä maahanmuutossa. Komission ehdotus ei puutu jäsenmaiden maahantulon edellytyksiin, vaan ehdotuksen tarkoituksena on yksinkertaistaa työperäisen maahanmuuton lupaprosessia sekä kaventaa työperäisten oikeuksien eroa jo jäsenvaltiossa laillisesti asuvien kolmannen maan kansalaisten ja oman väestön välillä. Direktiivissä säädetty yhden yhdistetyn luvan ja ns. yhden luukun periaate on Suomessa jo käytössä. Sen sijaan direktiivin yhdenvertaisen kohtelun merkitystä on jouduttu pohtimaan kansallisesti enemmän.

Aikataulu:

Neuvottelut direktiivistä jatkuvat Espanjan puheenjohtajuuskaudella.

Eduskunnan informointi:

U-kirjelmä on annettu eduskunnalle 20.12.2007 (U 44/2007) ja jatkokirjeet 21.1.2009 ja 4.3.2010.

Organisointi, resurssit:

Maahanmuutto-osaston edustaja on osallistunut neuvoston alaisen työryhmän kokouksiin. Asiaa on valmisteltu yhteistyössä muiden vastuuministeriöiden kanssa.

Liittyykö muiden osastojen toimialaan: ei

Kansallinen täytäntöönpano:
Direktiiviä ei ole vielä hyväksytty.

Yhteyshenkilö: Hallitusneuvos Eero Koskenniemi, puh. 071 878 8615

Vastaanottodirektiivi, muutosehdotus

Tavoite:

Komissio on antanut 3 päivänä joulukuuta 2008 ehdotuksen direktiiviksi turvapaikanhakijoiden vastaanottoa jäsenvaltioissa koskevista vähimmäisvaatimuksista (KOM (2008) 815 lopullinen).

Ehdotuksen tavoitteena on varmistaa entistä korkeatasoisemmat vaatimukset kansainvälistä suojelua tarvitsevien henkilöiden kohtelulle ja vähentää turvapaikanhakijoiden liikkumista jäsenvaltiosta toiseen. Ehdotuksella pyritään lisäksi määrittelemään vastaanottodirektiivin soveltamisala selkeästi, helpottamaan turvapaikanhakijoiden pääsyä työmarkkinoille ja varmistamaan riittävät vastaanotto-olosuhteet sekä muita heikommassa asemassa olevien henkilöryhmien tarpeiden huomioon ottaminen. Lisäksi varmistetaan säilöönoton rajoittaminen poikkeustapauksiin ja lujitetaan säilöön otettujen turvapaikanhakijoiden oikeusturvaa.

Aikataulu:

Ehdotuksen käsittely neuvoston turvapaikkatyöryhmässä on kesken. Euroopan parlamentti antoi asiaa koskevan mietintönsä (ensimmäinen käsittely) 29.4.2009.

Eduskunnan informointi:

U-kirjelmä on annettu eduskunnalle 26.3.2009 (U 23/2009 vp).

Organisointi, resurssit:

Asiaa valmisteltu maahanmuutto-osaston kansainvälinen suojelu -yksikössä, jonka edustaja on osallistunut neuvoston alaisen työryhmän kokouksiin.

Liittyykö muiden osastojen toimialaan: Poliisiosasto (säilöön ottaminen)

Kansallinen täytäntöönpano:

Ehdotuksen käsittely neuvoston turvapaikkatyöryhmässä on vielä kesken ja direktiivi lienee mahdollista tulla hyväksytyksi aikaisintaan syyskaudella 2010. Kansallinen täytäntöönpano tulisi siinä tapauksessa suorittaa syksyyn 2012 mennessä.

Yhteyshenkilö: Ylitarkastaja Salla Konsti, puh. 071 878 8628.

Vastuunmäärittämisasiasetus (Dublin II), muutosehdotus

Tavoite:

Komissio on antanut 3 päivänä joulukuuta 2008 ehdotuksen neuvoston asetukseksi niiden perusteiden ja menettelyjen vahvistamisesta, joiden mukaisesti määritetään kolmannen maan kansalaisen johonkin jäsenvaltioon jättämän turvapaikkahakemuksen käsittelystä vastuussa oleva jäsenvaltio (KOM (2008) 820 lopullinen).

Ehdotuksen päätavoitteena on tehostaa Dublin-järjestelmää ja parantaa järjestelmän piiriin kuuluville henkilöille myönnettävän suojelun tasoa. Tarkoituksena on lyhentää käsittelyaikoja ja säästää jäsenvaltioiden resursseja sekä pyrkiä käsittelemään paremmin tilanteita, joissa jonkin jäsenvaltion vastaanottojärjestelmään ja/tai turvapaikkamenettelyyn kohdistuu erityisiä paineita. Ehdotuksella saatetaan lisäksi vastuunmäärittämisasiasetus vastaamaan EU:n turvapaikkalainsäädännössä tapahtunutta kehitystä.

Aikataulu:

Asian käsittely on kesken neuvoston alaisessa turvapaikkatyöryhmässä. Euroopan parlamentti antoi asiaa koskevan mietintönsä (ensimmäinen käsittely) 29.4.2009.

Eduskunnan informointi:

U-kirjelmä on annettu eduskunnalle 26.3.2009 (U 22/2009).

Organisointi, resurssit:

Asiaa valmisteltu maahanmuutto-osaston kansainvälinen suojelu -yksikössä, jonka edustaja on osallistunut neuvoston alaisen työryhmän kokouksiin.

Liittyykö muiden osastojen toimialaan: Poliisiosasto, rajavartio-osasto

Kansallinen täytäntöönpano:

Ehdotuksen käsittely neuvoston turvapaikkatyöryhmässä on vielä kesken ja asetusta lienee mahdollista hyväksyä aikaisintaan syyskaudella 2010. Asetus saattaa edellyttää muutamien ulkomaalaislain säännösten muuttamista.

Yhteyshenkilö: Ylitarkastaja Sanna Sutter puh. 071 878 8633.

Eurodac -asetus, muutosehdotus

Tavoite:

Komissio on antanut 3 päivänä joulukuuta 2008 ehdotuksen Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi Eurodac-järjestelmän perustamisesta sormenjälkien vertailua varten kolmannen maan kansalaisen tai kansalaisuudettoman henkilön johonkin jäsenvaltioon jättämän kansainvälistä suojelua koskevan hakemuksen käsittelystä vastuussa olevan jäsenvaltion määrittämisperusteiden ja menettelyjen vahvistamisesta annetun asetuksen tehokkaaksi soveltamiseksi (KOM(2008) 825 lopullinen).

Ehdotuksen tarkoituksena on tehostaa vastuunmäärittämismenettelyä: mm. sormenjalkien ottamiselle asetetaan määräajat ja sormenjalkirekisteriin tallennettavia tietoja lisätään. Myös tarpeettomien tietojen poistamista edistetään. Ehdotuksella saatetaan lisäksi asetus vastaamaan EU:n turvapaikkalainsäädännössä tapahtunutta kehitystä.

Komissio antoi 10.9.2009 muutetun ehdotuksen Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi Eurodac-järjestelmän perustamisesta sormenjalkien vertailua varten. Ehdotuksen tavoitteena on antaa jäsenvaltioiden lainvalvontaviranomaisille sekä Europolille oikeus tutustua Eurodac-järjestelmän tietoihin terrorismirikosten ja muiden vakavien rikosten torjumiseksi.

Aikataulu:

Käsittely on komission 3 päivänä joulukuuta 2008 antaman ehdotuksen osalta loppuvaiheessa neuvoston turvapaikkatyöryhmässä. Euroopan parlamentti antoi edellä mainitun ehdotuksen osalta lainsäädäntöpäätöslauselman 7.5.2009 (ensimmäinen käsittely). Muutetun ehdotuksen osalta käsittely jatkuu vasta syksyllä 2010. Euroopan parlamentti tulee antamaan muutetusta ehdotuksesta uuden lainsäädäntöpäätöslauselman.

Eduskunnan informointi:

U-kirjelmä liittyen komission 3 päivänä joulukuuta 2008 antamaan ehdotukseen on annettu eduskunnalle 26.3.2009 (U 21/2009 vp). U-kirjelmä komission muutetusta ehdotuksesta on annettu eduskunnalle 17.12.2009 (U 85/2009).

Organisointi, resurssit:

Asiaa valmisteltu maahanmuutto-osaston kansainvälinen suojelu -yksikössä, jonka edustaja on osallistunut neuvoston työryhmän kokouksiin.

Liittyykö muiden osastojen toimialaan: poliisiosasto, rajavartio-osasto, kansainvälisten asioiden yksikkö

Kansallinen täytäntöönpano:

Asetus lienee mahdollista hyväksyä aikaisintaan syksyllä 2010. Asetus saattaa edellyttää muutamien ulkomaalaislain säännösten muuttamista.

Yhteyshenkilö: Sanna Sutter, puh. 071 878 8633

(ministeriön kansainvälisten asioiden yksikkö päävastuussa)

Asetus Euroopan turvapaikka-asioiden tukiviraston perustamisesta

Tavoite:

Komissio on antanut 18. päivänä helmikuuta 2009 ehdotuksen Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi Euroopan turvapaikka-asioiden tukiviraston perustamisesta (KOM(2009) 66 lopullinen).

Asetuksen tavoitteena on perustaa Euroopan turvapaikka-asioiden tukivirasto. Viraston tavoitteena on edistää yhteisen eurooppalaisen turvapaikkajärjestelmän täytäntöönpanoa, lujittaa jäsenvaltioiden välistä turvapaikka-asioihin liittyvää

käytännön yhteistyötä sekä antaa ja/tai sovittaa yhteen operatiivista apua niille jäsenvaltioille, joiden turvapaikka- ja vastaanottojärjestelmiin kohdistuu erityisiä paineita. Virastolla ei ole toimivaltaa yksittäisissä kansainvälistä suojelua koskevissa asioissa.

Aikataulu:

Asetus julkaistaneen Euroopan unionin virallisessa lehdessä keväällä 2010. Asetus tulee voimaan kahdentenakymmenentenä päivänä julkaisemisensa jälkeen. Asetuksen mukaan tukivirasto on täysin toiminnassa viimeistään vuoden kuluessa asetuksen voimaantulosta.

Eduskunnan informointi:

U- kirjelmä (U 35/2009) on annettu eduskunnalle 7.5.2009.

Organisointi, resurssit:

Asiaa on valmisteltu maahanmuutto-osaston kansainvälinen suojelu -yksikössä, jonka edustaja on osallistunut neuvoston alaisen työryhmän kokouksiin.

Liittyykö muiden osastojen toimialaan: ei

Kansallinen täytäntöönpano:

Asetus on suoraan sovellettava EU-asetus. Asetus ei edellyttäne ulkomaalaislain säännösten muuttamista.

Yhteyshenkilö: Ylitarkastaja Salla Konsti, puh. 071 878 8628.

D-viisumit

Tavoite:

Komissio on antanut kaksi erillistä ehdotusta (Schengenin yleissopimuksen muuttaminen, Schengenin rajasäännösten muuttaminen), koska eri oikeusperustoihin liittyy keskenään ristiriitaiset päätöksentekomenettelyt. Lissabonin sopimuksen voimaantulon jälkeen esitykset on koottu yhdeksi asetusmuutokseksi Schengenin sopimuksen soveltamisesta tehdyn yleissopimuksen ja asetuksen (EY) 562/2006 muuttamisesta sellaisten henkilöiden osalta, joilla on pitkäaikaiseen oleskeluun tarkoitettu viisumi. Kyseisellä viisumilla voisi liikkua tietyin edellytyksin Schengen-alueella kolme kuukautta minkä tahansa kuuden kuukauden aikana.

Aikataulu:

Asetusmuutos on hyväksytty 22.3.2010 pidetyssä yleisten asioiden neuvostossa nk. A-kohtana. Asetusmuutos on tullut voimaan 5.4.2010.

Eduskunnan informointi:

U-kirjelmä on annettu eduskunnalle 7.5.2009 (U 36/2009 vp.). Hallintovaliokunta on antanut lausuntonsa 10.6.2009 (HaVL 13/2009). Asiasta on informoitu jaosto 6:ssa 15.3.2010.

Organisointi, resurssit:

Asiaa on käsitelty neuvoston viisumityöryhmässä, jonka päävastuu on ulkoasiainministeriöllä. Sisäasiainministeriön maahanmuutto-osaston edustaja on osallistunut pääsääntöisesti kokouksiin. Kyseinen asia on sisäasiainministeriön valmisteluvastuulla.

Liittyykö muiden osastojen toimialaan: Rajavartio-osasto

Kansallinen täytäntöönpano: Kyse suoraan sovellettavista EU-asetuksista.

Yhteyshenkilö: Ylitarkastaja Wivi-Ann Wagello-Sjölund, puh. 071 878 8624.

Euroopan parlamentin ja neuvoston päätös Euroopan pakolaisrahaston perustamisesta, muutosehdotus

Tavoite:

Komissio on ehdottanut pakolaisrahastoa koskevan päätöksen muuttamista EU:n uudelleensijoittamisohjelman edistämiseksi.

Aikataulu:

Muutosehdotus annettu 2.9.2009. Käsittely on päättynyt neuvoston työryhmässä ja yhteisymmärrystä haetaan jäsenvaltioiden OSA-neuvosten kesken.

Eduskunnan informointi:

E-kirjelmä EU:n uudelleensijoittamisohjelmasta on annettu eduskunnalle 12.10.2009 (E 130/2009).

Vaikutusten arviointi:

Kansallinen vaikutusten arviointi tapahtuu sisäasiainministeriön maahanmuutto-osaston ja Maahanmuuttoviraston asiantuntijoiden toimesta.

Organisointi, resurssit:

Asiaa valmistellaan maahanmuutto-osaston kansainvälinen suojelu -yksikössä, osaston edustaja osallistuu neuvoston turvapaikkatyöryhmän kokouksiin.

Liittyykö muiden osastojen toimialaan: ministeriön kansainvälisten asioiden yksikkö

Yhteyshenkilö: Neuvotteleva virkamies Arja Kekkonen, puh. 071 878 8627.

Määritelmädirektiivi, muutosehdotus

Tavoite:

Direktiivi kolmansien maiden kansalaisten ja kansalaisuudettomien henkilöiden määrittelyä pakolaisiksi tai muuta kansainvälistä suojelua tarvitseviksi henkilöiksi koskevista vähimmäisvaatimuksista sekä myönnetyn suojelun sisällöstä. Komissio ehdottaa direktiivin säädösten täsmentämistä ja entistä suurempaa yhdenmukaisuutta etenkin suojelua saavien oikeuksien ja etuuksien osalta.

Aikataulu:

Direktiiviehdotus on annettu 20.10.2009 ja sen käsittely on kesken neuvoston turvapaikkatyöryhmässä.

Eduskunnan informointi:

Eduskunnalle annettiin U-kirjelmä joulukuussa 2009 (U 88/2009).

Organisointi:

Asiaa valmistellaan maahanmuutto-osaston kansainvälinen suojelu -yksikössä, jonka edustaja osallistuu neuvoston turvapaikkatyöryhmän kokouksiin.

Liittyykö muiden osastojen toimialaan: ei

Kansallinen täytäntöönpano:

EU:n turvapaikkasäädösten valmistelu on yleensä vienyt vuosia ja käsittelyn kesto on siksi vaikea arvioida.

Yhteyshenkilö: Ylitarkastaja Tiina Palonen-Roihupalo, puh. 071 878 8629.

Turvapaikkamenettelydirektiivi, muutosehdotus

Tavoite:

Direktiivi pakolaisaseman myöntämistä tai poistamista koskevissa menettelyissä jäsenvaltioissa sovellettavista vähimmäisvaatimuksista. Komissio ehdottaa direktiivin säädösten täsmentämistä ja hakijoiden oikeusturvan lisäämistä.

Aikataulu:

Direktiiviehdotus on annettu 20.10.2009 ja sen käsittely on kesken neuvoston turvapaikkatyöryhmässä.

Eduskunnan informointi:

Eduskunnalle annettiin U-kirjelmä joulukuussa 2009 (U 87/2009) .

Organisointi:

Asiaa valmistellaan maahanmuutto-osaston kansainvälinen suojelu -yksikössä, jonka edustaja osallistuu neuvoston turvapaikkatyöryhmän kokouksiin

Liittyykö muiden osastojen toimialaan: poliisiosasto, rajavartio-osasto

Kansallinen täytäntöönpano:

EU:n turvapaikkasäädösten valmistelu on yleensä vienyt vuosia ja käsittelyn kesto on siksi vaikea arvioida.

Yhteyshenkilö: Ylitarkastaja Jukka Tukia, puh. 071 878 8652

MINISTERIÖN KANSAINVÄLISTEN ASIOIDEN YKSIKKÖ

EU:n tietohallintoviraston perustamista koskeva asetus ja päätös

Tavoite:

Ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi vapauden, turvallisuuden ja oikeuden alueeseen liittyvien laaja-alaisten tietojärjestelmien operatiivisesta hallinnoinnista vastaavan viraston perustamisesta sekä ehdotus neuvoston päätökseksi SIS II- ja VIS-järjestelmien operatiiviseen hallinnointiin liittyvien tehtävien osoittamisesta asetuksella XX perustetulle virastolle Euroopan unionista tehdyn sopimuksen VI osaston nojalla. Lainsäädäntöpaketin tavoitteena on perustaa virasto, joka vastaa SIS II, VIS ja Eurodac-tietojärjestelmien pitkän aikavälin operatiivisesta hallinnoinnista. Lisäksi virastolle voitaisiin antaa vastuu muista vapauden, turvallisuuden ja oikeuden alueeseen liittyvistä laaja-alaisista tietojärjestelmistä.

Aikataulu:

Keskustelu säädösehdotuksista aloitettiin työryhmätasolla syyskuussa 2009. Tavoitteena on ehdotuksen hyväksyminen 2010, viraston perustaminen 2011 ja toiminnan käynnistäminen 2012.

Lissabonin sopimuksen voimaantulon myötä oikeusperustan aiempi kahtiajako EY:n perustamissopimuksen ja Euroopan unionista tehdyn sopimuksen välillä poistui. Siksi säädösehdotukset yhdistettiin muutetuksi Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusehdotukseksi, jossa otetaan huomioon Lissabonin sopimuksen voimaantulosta johtuvat muutokset ja se sisältää myös alun perin neuvoston päätöksessä ehdotetut aineelliset säännökset. Komissio antoi muutetun asetusehdotuksen 19.3.2010.

Eduskunnan informointi:

U-kirjelmä on annettu eduskunnalle 29.10.2009 (U 72/2009).

Organisointi, resurssit:

Suomen kantojen koordinointi sisäasiainministeriön kansainvälisten asioiden yksikön vastuulla. Kyseessä on horisontaalinen lainsäädäntöehdotuspaketti, jossa on yhteen sovitettava sisäasiainministeriön osastojen (poliisi-, rajavartio- ja maahanmuutto-osasto) sekä ulkoasiainministeriön ja oikeusministeriön kannat. Työryhmään osallistuu yksi virkamies sisäasiainministeriöstä ja yksi Poliisihallituksesta.

Liittyykö muiden osastojen toimialaan:

Liittyy poliisi-, rajavartio- ja maahanmuutto-osastojen toimialaan ja sisäasiainministeriön alaisen hallinnon toimialaan sekä ulkoasiainministeriön, oikeusministeriön ja valtiovarainministeriön/tullin toimialaan.

Yhteyshenkilö:

Lainsäädäntöneuvos Johanna Puiro puh. 071 878 8254

3. KANSAINVÄLISET SOPIMUKSET

(Kansainvälisten sopimusten valmistelua koskevat hankkeet. Säädöshankkeet, joka koskevat sopimuksen hyväksymistä ja voimaansaattamista, ovat kohdassa Kansalliset säädöshankkeet.)

PELASTUSOSASTO

Suomen ja Viron välisen yhteistyötä pelastuspalvelussa koskevan sopimuksen saattaminen ajan tasalle (SM 2008/1011)

Tavoite:

Suomen ja Viron välillä 26.6.1995 allekirjoitettu sopimus (SopS 53 - 54/1996) uusitaan muun muassa EU-jäsenyyden edellyttämällä tarkistuksilla.

Organisointi:

Sopimusta valmistellaan virkatyönä neuvotellen tekstistä Viron sisäasiainministeriön edustajien kanssa. Asianomaisilta ministeriöiltä hankitaan lausunnot.

Aikataulu:

Asia on tullut vireille Viron Pelastusviraston aloitteesta. Vastuulliseksi tahoksi Virossa on sittemmin tullut sisäasiainministeriö. Sopimusneuvottelut pyritään toteuttamaan vuoden 2010 aikana. Uuden sopimuksen allekirjoittaminen ja voimaan saattaminen viimeistään vuonna 2011.

Liittyykö muiden osastojen toimialaan:

Rajan ylittämiseen liittyvien menettelytapojen osalta asia koskee Rajavartiolaitosta sekä kansainvälisen juridiikan ja menettelytapojen osalta ministeriön kansainvälisten asioiden yksikköä. Sopimuksella on liittymäkohtia useiden ministeriöiden toimialaan kuuluviin kysymyksiin. Sopimuksen ulkopuolelle rajataan EU:n toimivaltaan kuuluvat, erityisesti rajan ylittämiseen ja tullimaksuihin liittyvät asiat.

Yhteyshenkilö: Neuvotteleva virkamies Jukka Metso, puh. 071 878 8442

MAAHANMUUTTO-OSASTO

Suomen ja Uuden-Seelannin välinen järjestely koskien maiden välistä työlomajärjestelmää; järjestelyä koskevan sopimuksen muuttaminen (SM068:00/2009)

Tavoite:

Sisäasiainministeriön maahanmuuttoasioiden johtoryhmässä 2.7.2009 hyväksyttiin esitys, jonka mukaan työlomajärjestelyjä koskevissa kysymyksissä edetään siltä osin kun on kyse Suomen ja Uuden-Seelannin välisen työlomajärjestelyn muuttamisesta.

Tavoitteena on valmistella ja koordinoida työlomajärjestelyyn liittyvät kysymykset sekä vastata sopimusmuutoksen aiheuttamista voimaansaattamistoimenpiteistä.

Organisointi:

Työ tehdään virkatyönä tiimityönä yhteistyössä ministeriön kansainvälisten asioiden yksikön kanssa.

Aikataulu:

Hallituksen esitys on tarkoitus antaa syysistuntokaudella 2010.

Liittyykö muiden osastojen toimialaan: Ministeriön kansainvälisten asioiden yksikkö

Yhteyshenkilö: Hallitusneuvos Eero Koskenniemi, puh. 071 878 8615.

4. ERÄITÄ MUIDEN MINISTERIÖIDEN SÄÄDÖSHANKKEITA

(Sisäasiainministeriön kannalta keskeiset muiden ministeriöiden hankkeet, joiden valmisteluun on osoitettu / tarkoitus osoittaa merkittävässä määrin sisäasiainministeriön resursseja. Ministeriöiden yhteiset hankkeet, joissa sisäasiainministeriö on yhtenä hankkeen asettajana, esim. esitutkintalain, pakkokeinolain ja poliisilain kokonaisuudistus, sisältyvät kohtaan Kansalliset säädöshankkeet)

Hallinnon turvallisuusverkon hallintomallin ja lainsäädännön kehittäminen

Tavoite:

Tehdään ehdotus siitä, miten turvallisuusverkon hallinto tulisi järjestää. Laaditaan hallintomalliin liittyen esitys yhteistyöstä, tehtävistä, vastuista ja toimintaperiaatteista. Valmistellaan ehdotettuun hallintomalliin liittyen mahdolliset säädösmuutokset.

Aikataulu:

Hallintomallia koskevat vaihtoehdot 15.9.2009, hallintomallia koskeva perusrakennuehdotus 19.11.2009, esitys yhteistyöstä, tehtävistä, vastuista ja toimintaperiaatteista 28.2.2010 sekä säädösmuutoksia koskeva hallituksen esitys syysistuntokaudella 2010.

Suhde hallitusohjelmaan: ei

Organisointi:

Valtiovarainministeriön asettama kehittämisryhmä.
Kehittämisryhmän puheenjohtaja, jäsen/sihtööri ja viisi muuta jäsentä sisäasiainministeriöstä.

Yhteyshenkilö sisäasiainministeriössä:

Neuvotteleva virkamies Tiina Ferm, p. 160 42323, ministeriön hallintoyksikkö

Talousrikosten ja harmaan talouden torjuntaan liittyvän viranomaisyhteistyön kehittämiseen tarvittavat lainsäädäntömuutokset (SM023:00/2006)

Tavoite:

Arvioidaan ja tehdään ehdotukset siitä, miten lainsäädännöllä voitaisiin vakiinnuttaa ja lisätä harmaan talouden ja talousrikollisuuden torjuntaan osallistuvien viranomaisten välistä yhteistyötä, määritellä pysyvät yhteistyöinstituutiot sekä säännellä harmaan talouden ja talousrikosten ennalta ehkäisemiseen, paljastamiseen ja selvittämiseen tarvittavasta tietojen käsittelystä.

Aikataulu:

Hankkeen määräaika 25.4.2006-31.12.2007.
Työryhmän ehdotus ollut lausuntokierroksella 14.2.-31.3.2008.

Suhde hallitusohjelmaan: ei

Organisointi:

Sisäasiainministeriön asettama työryhmä.
Työryhmän puheenjohtaja, kaksi jäsentä ja yksi sihteeri sisäasiainministeriöstä.
Jatkovalmistelu on siirtynyt valtiovarainministeriön vastuulle. Asia on lausuntokierroksella huhtikuussa 2010.

Yhteyshenkilöt sisäasiainministeriössä:

Hallitusneuvos Katriina Laitinen, puh. 071 878 8559, poliisiosasto
Ylitarkastaja Marko Meriniemi, puh. 071 878 8561, poliisiosasto

Tutkintavankeuslakia koskevan lainsäädännön kehittäminen

(1. OM 2/630/2005, 2.OM 14/69/2008)

Tavoite:

1. Hankkeen tavoitteena on valmistella vangin muutoksenhakuoikeutta koskevat täsmentävät säännökset, valmistella rikoslain 2 c lukuun, vankeuslakiin ja tutkintavankeuslakiin tarvittavat selventävät säännöt sekä selvittää ns. vankeuslakipaketin täytäntöönpanoon liittyvät muutostarpeet.
2. Hankkeen tehtävänä on selvittää tutkintavankien sijoittamiseen ja kohteluun liittyviä kysymyksiä, erityisesti:
 - 1) selvittää keinoja tutkintavankien määrän vähentämiseksi poliisin tiloissa;
 - 2) pohtia keinoja, joilla voitaisiin parantaa poliisin tiloissa säilytettävien tutkintavankien olosuhteita, kuten mahdollisuuksia osallistua toimintoihin ja ulkoiluun ja saada terveydenhuoltopalveluja;
 - 3) tutkia keinoja, joilla tutkintavangin tekemäksi epäillyn rikoksen tutkintavastuu ja vastuu tutkintavangin säilyttämisestä voitaisiin nykyistä paremmin eriyttää poliisin toiminnassa; sekä
 - 4) tehdä ehdotukset tarpeellisista toiminnallisista ja lainsäädännöllisistä muutoksista.

Aikataulu:

Hankkeen 1 määräaika, esitykset kahdessa vaiheessa vuoden 2010 aikana.
Hankkeen 2 työryhmän määräaika 11.2.2009 - 31.5.2010.

Suhde hallitusohjelmaan: ei

Organisointi:

Oikeusministeriön työryhmiä, hankkeessa 2 sisäasiainministeriön edustus. Ainakin hanke 2 tulee aiheuttamaan muutoksia lakiin poliisin säilyttämien henkilöiden kohtelusta (841/2006).

Yhteyshenkilö sisäasiainministeriössä:

Poliisiylitarkastaja Keijo Suuripää, puh. 071 878 8567, poliisiosasto

Yhdenvertaisuuslainsäädännön kokonaisuudistus

(OM004:00/2007)

Tavoite:

Tavoitteena on uudistaa yhdenvertaisuuslainsäädäntöä tavalla, joka täyttäisi nykyistä paremmin perustuslain 6 §:n sisältämän yhdenmukaisen ja laaja-alaisen syrjintäkiellon asettamat vaatimukset.

Aikataulu:

Toimikunnan määräaika 25.1.2007- 31.10.2009.
Toimikunnan mietintö 15.12.2009 (OMKM2009:4) Ehdotus uudeksi yhdenvertaisuuslaiksi ja siihen liittyväksi lainsäädännöksi.
Lausuntokierros 12.2.-9.4.2010

Suhde hallitusohjelmaan:

Hanke sisältyy hallituksen lainsäädäntösuunnitelmaan.

Organisointi:

Oikeusministeriön asettama yhdenvertaisuustoimikunta.
Jatkovalmistelusta vastaa oikeusministeriö.

Yhteyshenkilö sisäasiainministeriössä:

Erityisasiantuntija Sinikka Keskinen puh. 071 878 8284, ministeriön oikeusyksikkö

Direktiivi yhdenvertaisen kohtelun periaatteen täytäntöönpanosta

Tavoite

Ehdotus neuvoston direktiiviksi uskonnosta tai vakaumuksesta, vammaisuudesta, iästä tai seksuaalisesta suuntautumisesta riippumattoman yhdenvertaisen kohtelun periaatteen täytäntöönpanosta KOM(2008) 426. Ehdotuksen tarkoituksena on yhdenvertaisen kohtelun periaatteen toteuttamiseksi ehkäistä työelämän ulkopuolella sellaista syrjintää, joka perustuu uskoon tai vakaumukseen, vammaisuuteen, ikään tai seksuaaliseen suuntautumiseen. Tavoitteena on yhdenvertaisen kohtelun toteuttaminen syrjintäperusteesta tai elämänalasta riippumatta.

Aikataulu

Käsittely neuvoston sosiaalityöryhmässä alkoi 18.7.2008.

Organisointi

Vastuuministeriönä on oikeusministeriö.

Yhteyshenkilö sisäasiainministeriössä

Erityisasiantuntija Sinikka Keskinen puh. 071 878 8284, ministeriön oikeusyksikkö.

Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus yhteisön viisumisäännöksi (viisumiasetus)

Tavoite:

Kyse on suoraan sovellettavasta EU lainsäädännöstä (asetus), ja ulkomaalaislaista tulee kumota viisumeja koskeva sääntely lain 3 luvussa. EU:n viisumiasetuksessa säädetään viisumihakemusten käsittelyn ja päätöksenteon lisäksi viisumien valitusoikeudesta. Valitusoikeus on kansallisesti päätettävissä ja siitä säädetään kansallisessa laissa, mahdollisesti ulkomaalaislaissa.

Aikataulu:

Ulkoasianministeriö vastaa asian valmistelusta. Tarkoituksena on valmistella kaksi eri hallituksen esitystä, yksi kumoamisesta ja myöhemmin toinen viisumivalituksesta.

Suhde hallitusohjelmaan: ei

Organisointi:

Ulkoasianministeriö on päävastuussa ulkomaalaislain muutoksesta ja pyytää sisäasiainministeriöltä esittelylupaa. Sisäasiainministeriön edustaja osallistuu lain valmisteluun.

Yhteyshenkilö sisäasiainministeriössä:

Ylitarkastaja Wivi-Ann Wagello-Sjölund, puh. 071 878 8624, maahanmuutto-osasto

II LÄHIAIKOINA KÄYNNISTYVÄT HANKKEET

1. KANSALLISET SÄÄDÖSHANKKEET

(lakihankkeet ja merkittävät asetushankkeet, jotka on tarkoitus asettaa huhti-joulukuussa 2010)

POLIISIOSASTO

Identiteettiohjelmaan liittyvä lainsäädäntöhanke

Tavoite:

Henkilökorttilain muutos (biometrinen tunnistaminen henkilökortteihin) ja muutosten valmistelu muihin tarvittaviin lakeihin. Lisäksi henkilöllisyyden luomista koskevan hankkeen I vaiheesta (identiteettiohjelma, SM092:00/2008) johtuvien lainsäädäntömuutosten (identiteettilaki) valmistelu.

Aikataulu:

Hallituksen esitys on tarkoitus antaa eduskunnalle seuraavalla vaalikaudella.

Suhde hallitusohjelmaan: ei

Suhde talousarvioon: ei

Organisointi:

Työryhmä. Vastuuvalmistelija ja työryhmän jäsen poliisiosalta.

Osallisuus ja viestintä:

Henkilökorttilain muutosesityksen valmisteluun tulevat osallistumaan todennäköisesti ainakin seuraavat tahot: Sisäasiainministeriön poliisiosasto, hallintoyksikkö, maahanmuutto-osasto, ulkoasiainministeriö, oikeusministeriö, tietosuojavaltuutetun toimisto, Väestörekisterikeskus, Poliisihallitus, keskusrikospoliisi ja Hallinnon tietotekniikkakeskus

Liittyykö muiden osastojen toimialaan: Maahanmuutto-osasto.

Yhteyshenkilö: Ylitarkastaja Tiina Nuutinen puh. 071 878 8563

PELASTUSOSASTO

Valtioneuvoston asetus paloilmoittimista ja automaattisista sammutuslaitteistoista

Tavoite:

Pelastustoimen laitteista annetun lain (10/2007) 7 §:n mukaisten säännösten antaminen valtioneuvoston asetuksella. Asetuksella voidaan antaa tarkemmat säännökset paloilmoittimien ja automaattisten sammutuslaitteistojen suunnittelusta, asennuksesta, huollosta ja tarkastuksesta.

Aikataulu:

Hanke käynnistetään syksyllä 2010. Asetus on tarkoitus saattaa voimaan vuonna 2011.

Yhteyshenkilö: Yli-insinööri Kirsi Rajaniemi, puh. 071 878 8432

Valtioneuvoston asetus väestönsuojan laitteista ja varusteista

Tavoite:

Sisäasiainministeriön asetus väestönsuojien laitteista ja varusteista (660/2005) on annettu 30 päivänä huhtikuuta 1999 pelastustoimen laitteiden teknisistä vaatimuksista ja tuotteiden paloturvallisuudesta annetun lain (562/1999) nojalla. Laki 562/1999 on kumottu lailla pelastustoimen laitteista (10/2007), jonka voimaantulosäännöksen (25 §) mukaan kumotun lain nojalla annetut sisäasiainministeriön asetukset jäävät edelleen voimaan.

Pelastuslaki (468/2003) korvataan vuoden 2011 alussa voimaan tulevalla uudella pelastuslailla ja samassa yhteydessä uudistetaan sisäasiainministeriön asetus S1-, S3- ja S6-luokan kalliosuojista sekä S3-luokan teräsbetonisesta väestönsuojasta (1384/2006) ja sisäasiainministeriön asetus S1- ja K-luokan teräsbetonisista väestönsuojista (1385/2006).

Uuden pelastuslaissa ja sen nojalla annettavissa väestönsuojia koskevissa asetuksissa uudistetaan väestönsuojien painekuormia koskevaa sääntelyä, jonka johdosta tehdään tarpeelliset muutokset myös sisäasiainministeriön väestönsuojien laitteista ja varusteista antamaan asetukseen ja asetus annetaan lain 10/2007 edellyttämällä tavalla valtioneuvoston asetuksena.

Pelastustoimen laitteista annetun lain 4 §:n 1 momentin 1f-kohdan mukaan pelastustoimen laitteella tarkoitetaan väestönsuojien rakentamisessa ja varustamisessa käytettäviä laitteita ja tuotteita. Mainitun lain 5 §:n 4 momentin mukaan valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkemmat säännökset pelastustoimen laitteille asetettavista vaatimuksista, laitteisiin tehtävistä merkinnöistä sekä laitteiden mukana toimitettavista tiedoista ja ohjeista.

Aikataulu:

Asetuksen valmistelu käynnistetään keväällä 2010 ja asetus on tarkoitus saattaa voimaan vuoden 2011 alusta lukien.

Yhteyshenkilö: Toimistoinsinööri Pekka Rajajärvi, puh. 071 878 8437.

MAAHANMUUTTO-OSASTO

Työnantajasanktiodirektiivin kansallinen täytäntöönpano

Tavoite:

Ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviksi maassa laittomasti oleskelevien kolmansien maiden kansalaisten työnantajiin kohdistettavien seuraamusten säätämisestä (työnantajasanktiodirektiivi) on hyväksytty 18.6.2009 (2009/52/EY). Direktiivin tarkoituksena on jäsenvaltioiden nykyisiä toimia kehittämällä varmistaa, että kaikki EU:n jäsenmaat luovat samantyyppisen laitonta työtä koskevan sanktiojärjestelmän sekä panevat sanktiojärjestelmän tehokkaasti täytäntöön. Tavoitteena on näin vähentää laitonta maahanmuuttoa, halvan työnvoiman käytöstä aiheutuvaa riistoa sekä vääristymää yritysten väliselle kilpailulle. Lisäksi tavoitteena on antaa selkeä viesti EU:n aktiivisista toimista laitonta työntekoa vastaan. Direktiiviehdotuksen keskeinen säännös sisältää yleisen kiellon ottaa palvelukseen sellaisia kolmansien maiden kansalaisia, joilla ei ole oikeutta oleskella EU:n alueella.

Aikataulu:

Syksyn 2009 aikana selvittiin alustavasti oikeusministeriön ja työ- ja elinkeinoministeriön kanssa täytäntöönpanon kannalta tarkoituksenmukaisinta menettelyä. Direktiivi on pantava täytäntöön 20.7.2011 mennessä.

Suhde hallitusohjelmaan: ei

Suhde talousarvioon: ei

Organisointi:

Täytäntöönpano edellyttää usean eri ministeriön toimialaan kuuluvia lainsäädäntömuutoksia ja organisaatiosta on sovittava näiden ministeriöiden kanssa.

Osallisuus ja viestintä:

Hanke vaikuttaa usean eri ministeriön toimialaan kuuluvaan lainsäädäntöön. Työmarkkinaosapuolet ovat osallistuneet aktiivisesti direktiivin valmisteluihin ja edellyttänevät joidenkin keskeisten osien osalta kolmikantavalmistelua. Rikosoikeudellinen osuus kuuluu oikeusministeriön toimialaan. Tarkemmat menettelytavat voidaan suunnitella vasta, kun työ- ja elinkeinoministeriön ja oikeusministeriön kanssa on neuvoteltu hankkeen vastuutahoista ja toteuttamistavoista.

Vaihtoehtojen ja vaikutusten arviointi:

Keskeiset vaikutukset ilmenevät oikeusministeriön ja työ- ja elinkeinoministeriön toimialoilla. Sisäasiainministeriön toimialalla vaikutukset ovat vähäiset.

Liittyykö muiden osastojen toimialaan: ei

Yhteyshenkilö: Ylitarkastaja Harri Sivula, puh. 071 878 8623.

KANSAINVÄLISTEN ASIOIDEN YKSIKKÖ

Suomen tasavallan hallituksen ja Amerikan yhdysvaltojen hallituksen välinen sopimus yhteistyön tehostamisesta rikollisuuden estämiseksi ja torjumiseksi; sopimuksen hyväksyminen ja voimaansaattaminen

Tavoite:

Suomen tasavallan hallituksen ja Amerikan yhdysvaltojen hallituksen välillä 17.3.2010 allekirjoitetun sopimuksen yhteistyön tehostamisesta rikollisuuden estämiseksi ja torjumiseksi kansallinen hyväksyminen ja voimaansaattaminen.

Organisointi:

Voimaansaattaminen valmistellaan virkatyönä. Sopimuksen voimaansaattamista varten on tarkoitus asettaa hanke.

Aikataulu:

Hallituksen esitys on tarkoitus antaa syksyllä 2010.

Liittyykö muiden osastojen toimialaan:

Asia liittyy sisäasiainministeriössä poliisiosaston toimialaan sekä myös oikeusministeriön toimialaan.

Yhteyshenkilö: Ylitarkastaja Maija Ahokas, puh. 071 87 88257

2. EU-SÄÄDÖSHANKKEET

(Hankkeet, joissa komissio antanee ehdotuksensa huhti-joulukuussa 2010. EU-säädöksen, esim. direktiivin, kansallista täytäntöönpanoa koskevat hankkeet ovat kohdassa Kansalliset säädöshankkeet.)

POLIISIOSASTO

Neuvoston puitepäätös/direktiivi lentomatikustajarekisterin tietojen (PNR-tietojen) käyttämisestä lainvalvontaan

Tavoite:

Lentoyhtiöiden jo nykyisin keräämien matkustajarekisteritietojen saattaminen myös lainvalvontaviranomaisten käyttöön terrorismin ja järjestäytyneen rikollisuuden torjumiseksi EU:n ulkopuolisten lentojen osalta.

Aikataulu:

EU:ssa neuvottelut alkoivat helmikuussa 2008 ja katkesivat toukokuussa 2009. Neuvotteluja jatkettaneen syksyllä 2010. Lissabonin sopimuksen voimaantulon vuoksi komission on annettava uusi ehdotus (direktiivi).

Eduskunnan informointi:

U 3/2008, johon ensimmäinen jatkokirje 16.10.2008, toinen 10.12.2008 ja kolmas 28.8.2009.

Organisointi, resurssit:

EU- työryhmätyöskentelystä vastaa yhteyshenkilö (yhdessä oikeusministeriön vastuuhenkilön kanssa). Tarvittaessa pidetään kotimaisia valmistelukokouksia; Rajavartio-osasto/oikeusministeriö/liikenne- ja viestintäministeriö/valtiovarainministeriö.

Liittyykö muiden osastojen toimialaan: Rajavartio-osasto.

Kansallinen täytäntöönpano:

Täytäntöönpano hallituksen esityksellä myöhemmin päätettävän ajan (12-36 kuukautta) kuluessa ehdotuksen hyväksymisestä.

Yhteyshenkilö: Neuvotteleva virkamies Jouko Huhtamäki, puh. 071 878 8556.

Ammattimaiset eurorahan maantiekuljetukset jäsenvaltioiden rajojen yli euroalueella (SM 2009-00347)

Tavoite:

EU/Komission valkoisen kirjan sisältämällä ehdotuksella on tarkoitus säätää rahankuljetuksiin liittyvistä rajoituksista ja ehdoista EU:n sisällä Euroalueilla.

Organisointi:

Komission asettama työryhmä

Aikataulu:

Komission asettama työryhmä on saanut esityksen valmiiksi. Komission ehdotus ei ole valmistunut. Sen valmistuttua eduskunnalle lähetetään U-kirjelmä.
EU-säädöksen täytäntöönpanon määräaika ei ole vielä tiedossa.

Liittyykö muiden osastojen toimialaan:

Ei sisäasiainministeriössä. Asiaa valmisteltu yhteistyössä Suomen Pankin, Tullin ja Finanssivalvonnan kanssa.

Yhteyshenkilö: Neuvotteleva virkamies Jouko Huhtamäki, puh. 071 878 8556.

RAJAVARTIO-OSASTO

Eurooppalaisen rajanylitysrekisterin (entry/exit) luominen

Tavoite:

Tavoitteena on luoda säädöspohja ns. Euroopan rajanylitystietojärjestelmän (entry/exit) käyttämiseksi. Rajanylitystietojärjestelmään tultaisiin rekisteröimään kolmansien maiden henkilöiden rajanylitystietoja.

Aikataulu:

Komissio antanee ehdotuksen vuoden 2010 loppupuolella.

Eduskunnan informointi:

U-kirjelmä annetaan eduskunnalle komission ehdotuksen julkaisemisen jälkeen.

Vaikutusten arviointi:

Ehdotuksen vaikutukset voidaan arvioida vasta komission ehdotuksen julkaisemisen jälkeen.

Organisointi, resurssit:

Rajavartio-osastolla asiaa valmistellaan raja- ja meriosaston ja oikeudellisen osaston yhteistyönä.

Liittyykö muiden osastojen toimialaan: Mahdollisesti maahanmuutto-osasto

Yhteyshenkilö: Hallitusneuvos Marko Viitanen, puh. 071 872 1601

Luotettavien matkustajien ohjelmaa koskeva asetus (Registered Travellers Programme)

Tavoite:

Säännöllisesti rajan ylittävien kolmansien maiden kansalaisten rajanylitysten helpottaminen säännösten puitteissa luotavan uuden mekanismin avulla.

Aikataulu:

Komissio antanee ehdotuksen loppuvuodesta 2010.

Eduskunnan informointi:

U-kirjelmä annetaan eduskunnalle komission ehdotuksen julkaisemisen jälkeen.

Vaikutusten arviointi:

Ehdotuksen vaikutukset voidaan arvioida vasta komission ehdotuksen julkaisemisen jälkeen.

Organisointi, resurssit:

Rajavartio-osastolla asiaa valmistellaan raja- ja meriosaston ja oikeudellisen osaston yhteistyönä.

Liittyykö muiden osastojen toimialaan: ei

Yhteyshenkilö: Hallitusneuvos Marko Viitanen, puh. 071 872 1601

Schengenin rajasäännösten muutokset

Tavoite:

Tavoitteena on tehdä asetukseen eräitä teknisiä lisäyksiä ja tarkennuksia käytännön soveltamiskokemuksen perusteella.

Aikataulu:

Komissio antanee ehdotuksen loppuvuodesta 2010.

Eduskunnan informointi:

U-kirjelmä annetaan eduskunnalle komission ehdotuksen julkaisemisen jälkeen.

Vaikutusten arviointi:

Ehdotuksen vaikutukset voidaan arvioida vasta komission ehdotuksen julkaisemisen jälkeen.

Organisointi, resurssit:

Rajavartio-osastolla asiaa valmistellaan raja- ja meriosaston ja oikeudellisen osaston yhteistyönä.

Liittyykö muiden osastojen toimialaan: ei

Yhteyshenkilö: Hallitusneuvos Marko Viitanen, puh. 071 872 1601

MAAHANMUUTTO-OSASTO

Kausityöntekijöitä koskeva direktiivi

Tavoite:

Alustavien tietojen mukaan direktiivi koskisi yli kolmen kuukauden oleskelua jäsenvaltioissa kausityöntekoa varten.

Aikataulu:

Direktiiviehdotusta ei ole vielä annettu. Antamisajankohtaa ei pystytä arvioimaan.

Eduskunnan informointi:

Direktiiviehdotuksen antamisen jälkeen eduskuntaa informoidaan asianmukaisesti.

Vaikutusten arviointi:

Vaikutusten arviointi ei tässä vaiheessa ole mahdollista, koska direktiiviehdotusta ei vielä ole annettu. Käytävissä olevien niukkojen tietojen mukaan ei kansallinen lainsäädäntö tai käytäntö näyttäisi oleellisesti muuttuvan direktiivin myötä, joten oletettavaa on, ettei direktiiviehdotuksella olisi suurempaa taloudellista tai muuta vaikutusta.

Organisointi, resurssit:

Asiaa valmistellaan maahanmuutto-osastolla, jonka edustaja osallistuu neuvoston alaisen työryhmän kokouksiin.

Liittyykö muiden osastojen toimialaan: Ei.

Yhteyshenkilö: Ylitarkastaja Wivi-Ann Wagello-Sjölund, puh. 071 878 8624

Yritysten sisällä siirtyviä henkilöitä sekä palkallisia harjoittelijoita koskeva direktiivi

Tavoite:

Tavoitteena selkeyttää ja yhtenäistää yritysten sisällä siirtyviä henkilöitä ja palkallisia harjoittelijoita koskevia lupamenettelyjä.

Aikataulu:

Direktiiviehdotusta ei ole vielä annettu. Antamisajankohtaa ei pystytä arvioimaan.

Eduskunnan informointi:

Direktiiviehdotuksen antamisen jälkeen eduskuntaa informoidaan asianmukaisesti.

Vaikutusten arviointi:

Vaikutusten arviointi ei tässä vaiheessa ole mahdollista, kun direktiiviehdotusta ei vielä ole annettu. Käytävissä olevien niukkojen tietojen mukaan ei kansallinen lainsäädäntö tai käytäntö näyttäisi oleellisesti muuttuvan direktiivin myötä, joten oletettavaa on, ettei direktiiviehdotuksella olisi suurempaa taloudellista tai muuta vaikutusta.

Organisointi, resurssit

Asiaa valmistellaan maahanmuutto-osastolla, jonka edustaja osallistuu neuvoston alaisen työryhmän kokouksiin.

Liittyykö muiden osastojen toimialaan: Ei.

Yhteyshenkilö: Ylitarkastaja Mirikka Mykkänen, puh. 071 878 8618

KANSAINVÄLISTEN ASIOIDEN YKSIKKÖ

Arviointiasetus ja päätös

Tavoite:

Ehdotus neuvoston asetukseksi ja päätökseksi arviointimekanismin perustamisesta Schengenin säännösten soveltamisen varmistamista varten (ns. arviointiasetus ja päätös). Tavoitteena on säätää uudesta Schengenin arviointimekanismista, jolla pyritään varmistamaan Schengenin säännösten avoin, tehokas ja johdonmukainen täytäntöönpano. Lisäksi säädöksissä huomioidaan oikeustilassa tapahtuneet muutokset sen jälkeen, kun Schengenin säännöstö sisällytettiin osaksi Euroopan unionia.

Aikataulu:

Säädösehdotuksista on keskusteltu työryhmätasolla kevästä 2009 alkaen. Keskusteluissa päätettiin syksyllä 2009 jäädä odottamaan komission uutta ehdotusta. Komissio on arvioinut antavansa uuden ehdotuksensa syksyllä 2010.

Eduskunnan informointi:

U-kirjelmä on annettu eduskunnalle 20.5.2009 (U 40/2009 vp)

Organisointi, resurssit:

Suomen kantojen koordinointi sisäasiainministeriön kansainvälisten asioiden yksikön vastuulla. Kyseessä on horisontaalinen lainsäädäntöehdotuspaketti, jossa on sovitettava yhteen SM:n osastojen (poliisi-, rajavartio- ja maahanmuutto-osasto) sekä ulkoasiainministeriön ja oikeusministeriön kannat. Työryhmään osallistuu kaksi virkamiestä sisäasiainministeriöstä.

Liittyykö muiden osastojen toimialaan:

Liittyy poliisi-, rajavartio- ja maahanmuutto-osastojen toimialaan ja sisäasiainministeriön alaisen hallinnon toimialaan sekä ulkoasiainministeriön, oikeusministeriön ja valtiovarainministeriön/tullin toimialaan.

Yhteyshenkilö: Lainsäädäntöneuvos Johanna Puiro puh. 071 878 8254

Eurodac-asetus, muutosehdotus

Tavoite:

Muutettu ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi Eurodac-järjestelmän perustamisesta sormenjälkien vertailua varten kolmannen maan kansalaisen tai kansalaisuudettoman henkilön johonkin jäsenvaltioon jättämän kansainvälistä suojelua koskevan hakemuksen käsittelystä vastuussa olevan jäsenvaltion määrittämisperusteiden ja -menettelyjen vahvistamisesta annetun asetuksen tehokkaaksi soveltamiseksi (Eurodac-asetus): Muutetun ehdotuksen tavoitteena on antaa jäsenvaltioiden lainvalvontaviranomaisille sekä Europolille oikeus tutustua Eurodac-järjestelmän tietoihin terrorismirikosten ja muiden vakavien rikosten torjumiseksi, havaitsemiseksi ja tutkimiseksi. Ehdotuksen kanssa samaan aikaan on annettu ehdotus neuvoston päätökseksi jäsenvaltioiden lainvalvontaviranomaisten ja Europolin oikeudesta pyytää sormenjälkitietojen vertailua Eurodac-tietojen kanssa lainvalvontatarkoituksia varten (Eurodac-lainvalvontapäätös), johon sisältyvät yksityiskohtaiset säännökset koskien oikeutta tutustua tietoihin lainvalvontatarkoituksia varten.

Aikataulu:

Komissio antoi muutetun ehdotuksen Eurodac-asetukseksi 10.9.2009. Asetus hyväksytään aikaisintaan vuonna 2010. Tällä hetkellä odotetaan komission uutta ehdotusta.

Eduskunnan informointi:

U-jatkokirje annettiin 17.12.2009 (U-kirjelmä annettu 26.3.2009/ U 21/2009 vp).

Organisointi:

Maahanmuutto-osaston edustaja neuvoston turvapaikkatyöryhmässä. Kyseessä on horisontaalinen lainsäädäntöehdotus, jossa on yhteen sovitettava SM:n osastojen (poliisi-, rajavartio- ja maahanmuutto-osasto) sekä oikeusministeriön kannat. Sisäasiainministeriön kansainvälisten asioiden yksikkö koordinoi ehdotuksen kansallista valmistelua.

Yhteyshenkilö: Neuvotteleva virkamies Maarit Nikander puh. 071 878 8255

Eurodac-lainvalvontapäätös

Tavoite:

Ehdotus neuvoston päätökseksi jäsenvaltioiden lainvalvontaviranomaisten ja Europolin oikeudesta pyytää sormenjälkitietojen vertailua Eurodac-tietojen kanssa lainvalvontatarkoituksia varten, Eurodac-lainvalvontapäätös: Ehdotuksen tavoitteena on luoda yksityiskohtaiset säännökset jäsenvaltioiden lainvalvontaviranomaisten sekä Europolin oikeudesta tutustua Eurodac-järjestelmän tietoihin lainvalvontatarkoituksia varten terrorismirikosten ja muiden vakavien rikosten torjumiseksi.

Aikataulu:

Komissio antoi ehdotuksen neuvoston päätökseksi 10.9.2009. Ehdotuksen käsittely on alkanut neuvoston poliisiyhteistyöryhmässä syyskuussa 2009. Ehdotuksen kanssa samaan aikaan on annettu muutettu ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston

asetukseksi Eurodac-järjestelmän perustamisesta sormenjälkien vertailua varten. Päätös hyväksytään aikaisintaan vuonna 2010 (todennäköisesti samanaikaisesti em. asetuksen kanssa). Asian käsittely odottaa komission uutta ehdotusta.

Eduskunnan informointi:

U-kirjelmä annettiin 17.12.2009 (U 85/2009 vp).

Organisointi:

Poliisiosaston edustaja neuvoston poliisiyhteistyöryhmässä. Kyseessä on horisontaalinen lainsäädäntöehdotus, jossa on sovittava yhteen sisäasiainministeriön osastojen (poliisi-, rajavartio- ja maahanmuutto-osasto) sekä oikeusministeriön kannat. Sisäasiainministeriön kansainvälisten asioiden yksikkö koordinoi ehdotuksen kansallista valmistelu.

Liittykö muiden osastojen toimialaan:

Liittyy poliisi-, rajavartio- ja maahanmuutto-osastojen toimialaan ja sisäasiainministeriön alaisen hallinnon toimialaan sekä oikeusministeriön toimialaan.

Yhteyshenkilö: Neuvotteleva virkamies Maarit Nikander puh. 071 878 8255

3. KANSAINVÄLISET SOPIMUKSET

(Kansainvälisten sopimusten valmistelua koskevat hankkeet. Säädöshankkeet, joka koskevat sopimuksen hyväksymistä ja voimaansaattamista, ovat kohdassa Kansalliset säädöshankkeet.)

PELASTUSOSASTO

Tanskan, Suomen, Norjan ja Ruotsin välillä valtakunnanrajojen yli ulottuvasta yhteistyöstä onnettomuustapauksissa ihmisiin, omaisuuteen tai ympäristöön kohdistuvien vahinkojen estämiseksi ja rajoittamiseksi 20.1.1989 allekirjoitetun sopimuksen (SopS 20-21/1992) saattaminen ajan tasalle

Yhteyshenkilö: Neuvotteleva virkamies Tiina Peltola-Lampi, puh. 071 878 8444

III VUOSINA 2011-2014 KÄYNNISTYVIÄ HANKKEITA

KANSALLISET SÄÄDÖSHANKKEET

POLIISIOSASTO

Neuvoston säädöksen, puitepäättös/Lissabonin sopimuksen mukainen instrumentti, lentomatkustajarekisterin tietojen (PNR- tietojen) käyttämisestä lainvalvontaan, kansallinen täytäntöönpano

Tavoite:

Tavoitteena on EU- instrumentin kansallinen täytäntöönpano.

Aikataulu:

Hankkeen arvioitu asettaminen vuonna 2011 tai vuonna 2012, hallituksen esityksen antaminen ja uudistuksen voimaantulo 12-36 kuukautta tästä (täytäntöönpanoajan pituus sopimatta EU:ssa).

EU-liittymä:

Kyseessä on EU-säädöksen kansallinen täytäntöönpano.

Liittyykö muiden osastojen toimialaan:

Rajavartio-osasto, lisäksi oikeusministeriön, liikenne- ja viestintäministeriön ja valtiovarainministeriön/tullin toimialaa.

PELASTUSOSASTO

Pelastustoimen laitteista annetun lain uudistaminen

Tavoite:

Rakennustuotedirektiivi korvattaneen vuonna 2013 EU-asetuksella. Laki pelastustoimen laitteista (10/2007) tarkistetaan ottamalla huomioon uuden EU-asetuksen sääntely. Lakia tarkistettaneen tuotteiden vaatimustenmukaisuuden osoittamista ja markkinavalvontaa koskevien säännösten osalta.

Aikataulu:

Tarkempi valmisteluaikataulu ja uudistuksen sisältö selviävät vuonna 2012.

Yhteyshenkilö: Lainsäädäntöneuvos Mika Kättö, puh. 071 878 8413

Yli-insinööri Kirsi Rajaniemi, puh. 071 878 8432

RAJAVARTIO-OSASTO

Rajavartiolainsäädännön vuoden 2005 kokonaisuudistuksen täytäntöönpanoa koskevan arvioinnin II vaihe

Tavoite:

Tavoitteena on jatkaa vuoden 2005 kokonaisuudistuksen täytäntöönpanon seurantaan ja valmistella tarvittavat säädösmuutokset, joilla varmistetaan säädösten ajantasaisuus muuttuvassa toimintaympäristössä.

Aikataulu:

Hanke on tarkoitus asettaa viimeistään vuoden 2011 alussa
Hallituksen esitys eduskunnalle ja uudistuksen voimaantulo vuonna 2012

EU-liittymä: ei

Liittyykö muiden osastojen toimialaan: Poliisiosasto

MAAHANMUUTTO-OSASTO

Maastapoistamispäätösten täytäntöönpanokelpoisuutta koskevien ulkomaalaislain säännösten selkiyttäminen

Ulkomaalaislain tarkistaminen suhteessa Schengenin rajasäännöstöön

Tavoite:

Hankkeessa on tarkoituksena selkiyttää ulkomaalaislain maasta poistamisen täytäntöönpanoon liittyvät säännökset sekä tarkistaa, edellyttääkö Schengenin rajasäännösto ulkomaalaislain käännyttämissäännösten muutoksia.

Aikataulu:

Maastapoistamispäätösten täytäntöönpanokelpoisuutta koskevat ulkomaalaislain säännökset pyritään selkiyttämään EU:n paluudirektiivin kansallisen täytäntöönpanohankkeen yhteydessä.

Suhde hallitusohjelmaan: ei

Suhde talousarvioon: ei

Organisointi:

Alustava suunnitelma:

Hanke toteutetaan virkatyönä, hankkeessa vastuuvastavalmistelijana ja lainsäädäntöneuvos maahanmuutto-osastolta. Asiantuntijat poliisiosastolta/-hallituksesta, rajavartio-osastolta ja Maahanmuuttovirastosta.

Osallisuus ja viestintä:

Hankkeen toteuttamisen kannalta keskeiset viranomaistahot ovat
Maahanmuuttovirasto, poliisi ja rajavartio-osasto.

Liittyykö muiden osastojen toimialaan: poliisiosasto, rajavartio-osasto

Yhteyshenkilö: Nimetään hankkeen asettamisen yhteydessä.

Maahanmuuttoon liittyvien rekisterisäännösten tarkistaminen

Tavoite:

Ulkomaalaisrekisterilain (1270/1997) ja kotouttamislain rekistereitä koskevien säännösten tarkistaminen on tarpeen henkilötietolain (523/1999), viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain (621/1999) ja maahanmuuttohallinnon toimintaympäristön muutosten valossa.

Aikataulu:

Hanke tulisi käynnistää vuoden 2011 aikana.

EU-liittymä:

Tietosuojadirektiivi (95/46/EY)

Liittyykö muiden osastojen toimialaan: poliisiosasto, rajavartio-osasto

Puitedirektiivin kansallinen täytäntöönpano

Tavoite:

Direktiiviä kolmansien maiden kansalaisille jäsenvaltion alueella oleskelua ja työskentelyä varten myönnettävää yhdistelmälupaa koskevasta yhden hakemuksen menettelystä sekä jäsenvaltiossa laillisesti oleskelevien kolmansista maista tulleiden työntekijöiden yhtäläisistä oikeuksista (puitedirektiivi) ei ole vielä hyväksytty. Komissio on antanut ehdotuksen 23 päivänä lokakuuta 2007 (KOM (2007) 638 lopullinen). Ehdotuksen tavoitteena on antaa yleiset puitteet oikeudenmukaiselle ja oikeuksiin perustuvalla lähestymistavalla työperäisessä maahanmuutossa. Komission ehdotus ei puutu jäsenmaiden maahantulon edellytyksiin, vaan ehdotuksen tarkoituksena on yksinkertaistaa työperäisen maahanmuuton lupaprosessia sekä kaventaa työperäisten oikeuksien eroa jo jäsenvaltiossa laillisesti asuvien kolmannen maan kansalaisten ja oman väestön välillä. Direktiivissä säädetty yhden yhdistetyn luvan ja ns. yhden luukun periaate on Suomessa jo käytössä. Sen sijaan direktiivin yhdenvertaisen kohtelun merkitystä on jouduttu pohtimaan kansallisesti enemmän.

Aikataulu:

Direktiivi hyväksyttäneen vuoden 2010 aikana.

Yhteyshenkilö: Hallitusneuvos Eero Koskenniemi puh. 071 878 8615

Vastaanottodirektiivin muutoksen kansallinen täytäntöönpano

Tavoite:

Saattaa kansallinen lainsäädäntö vastaanottodirektiivin (direktiivi turvapaikanhakijoiden vastaanottoa jäsenvaltioissa koskevista vähimmäisvaatimuksista) muutosehdotuksen mukaiseksi.

Aikataulu:

Ehdotuksen käsittely neuvoston turvapaikkatyöryhmässä on kesken ja on vaikea ennakoida, koska direktiivi hyväksytään.

EU-liittymä: Liittyy EU-säädöksen kansalliseen täytäntöönpanoon.

Liittyykö muiden osastojen toimialaan: poliisiosasto, rajavartio-osasto

Määritelmädirektiivin muutoksen kansallinen täytäntöönpano

Tavoite:

Saattaa kansallinen lainsäädäntö määritelmädirektiivin (direktiivi kolmansien maiden kansalaisten ja kansalaisuudettomien henkilöiden määrittely pakolaisiksi tai muuta kansainvälistä suojelua tarvitseviksi henkilöiksi koskevista vähimmäisvaatimuksista sekä myönnetyn suojelun sisällöstä) muutosehdotuksen mukaiseksi.

Aikataulu:

Muutosehdotusta ei ole vielä annettu, joten tässä vaiheessa aikataulun määrittäminen ei ole mahdollista.

EU-liittymä: Liittyy EU-säädöksen kansalliseen täytäntöönpanoon.

Liittyykö muiden osastojen toimialaan: ei

Turvapaikkamenettelydirektiivin muutoksen kansallinen täytäntöönpano

Tavoite:

Saattaa kansallinen lainsäädäntö turvapaikkamenettelydirektiivin (direktiivi pakolaisaseman myöntämistä tai poistamista koskevissa menettelyissä jäsenvaltioissa sovellettavista vähimmäisvaatimuksista) muutosehdotuksen mukaiseksi.

Aikataulu:

Muutosehdotusta ei ole vielä annettu, joten tässä vaiheessa aikataulun määrittäminen ei ole mahdollista.

EU-liittymä: Liittyy EU-säädöksen kansalliseen täytäntöönpanoon.

Liittyykö muiden osastojen toimialaan: Poliisiosasto, rajavartio-osasto

IV EDUSKUNNALLE 2010-2014 ANNETTAVAT SELONTEOT JA SELVITYKSET

Kotouttaminen

Eduskunta edellyttää hallituksen antavan hallintovaliokunnalle vuoden 2012 loppuun mennessä kirjallisen selvityksen niistä toimenpiteistä, joihin hallitus on ryhtynyt hallintovaliokunnan mietinnössä todettujen seikkojen ja selonteosta ilmenevien kehittämisehdotusten osalta ottaen huomioon muun muassa kotouttamisen rahoituksen lisätarve, sekä niistä tuloksista, joita on saavutettu kotouttamisessa.

Eduskunnan kirjelmä 16/2009: Valtioneuvoston selonteko kotouttamislain toimeenpanosta (VNS 4/2008)

Yhteyshenkilö: Ylitarkastaja Juha-Pekka Suomi 071 878 8642, maahanmuutto-osasto

Hätäkeskusuudistus

Valtioneuvoston on annettava hallintovaliokunnalle hätäkeskusuudistuksen toimeenpanosta perustuslain 47 §:n 2 momentin tarkoittama kirjallinen selvitys vuoden 2010 syyskuun loppuun mennessä.

Hallintovaliokunnan mietinnön HaVM 3/2008 vp perusteluissa lausuttuun viitaten valtioneuvoston on annettava hallintovaliokunnalle perustuslain 47 §:n 2 momentin tarkoittama kirjallinen selvitys, mikäli hätäkeskusten aluejakoa aiotaan muuttaa.

Eduskunnan kirjelmä 4/2008: Valtioneuvoston selonteko hätäkeskusuudistuksesta (VNS 3/2007)

Yhteyshenkilö: Neuvotteleva virkamies Ilpo Helismaa, puh. 071 878 8452, pelastusosasto

Poliisin hallintolakiuudistus, Pora II

Hallintovaliokunnan mietinnön mukaan valiokunta tulee pyytämään perustuslain 47 §:n 2 momentissa tarkoitetun selvityksen uudistuskokonaisuuden toimeenpanosta.

Hallintovaliokunnan mietintö HaVM 7/2009 - HE 58/2009

Yhteyshenkilö: Lainsäädäntöneuvos Riitta Aulanko, puh. 071 878 8569, poliisiosasto